

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitótér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, december 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Csendes vita.
- A jövő év esküdtbírái.
- Andrássy akciója lép.
- Kardcsörtetés.
- A városi orvosok összeférhetetlensége
- Följegyzések Széll Kálmánról.
- Elnök-választás a Kamarában.

Andrássy Gyula gróf.

Arad, december 14.

Andrássy Gyula gróf megtartotta a kedves szokásokat, a melyek őt miniszter korában sajátossá tették és a melyek a köztudatban melléje sorakoztak ama tulajdonságoknak, a melyekről már előbb ismerték a grófot. A miniszter volt a koalíciós kormány legkésőbbben kelő tagja; délből kezdődött neki a hajnal és este tartott ott, a hol a közönséges emberek, a nap felét elvégezvén, délből tartottak.

Most is, mint ellenzéki politikus, ugyanígy tesz. A politika már egy fél esztendeje sűrű-torog, dolgozik, — s a gróf csak most akar fölkelni. Eredetileg még később, a véderőjavaslatoknál akarta az édes álmot kidöngölni a szeméből; de fél-szenderben heverve a visszavonulás ágyán, értesült Lukács László bankjavaslatáról. Es erre, állítólag, azt mondta: „de már erre föl kell kellnem!”

Nem a közös bank ellen van kifogása, se a készfizetések fölvétele

ellen, amik Lukács Lajos javaslatának a lényegéhez tartoznak. De van valami benne, ami neki nem tetszik. Andrássy Gyula elhatározásait mindig az ilyen valami-k kormányozták. Amikor Tisza István gróf, miniszterelnök korában, az obstrukció ellen való védekezés céljából a házszabályrevízió gondolatát fölvetette, — Andrássy Gyula elismerte, hogy az obstrukció káros, koncedálta, sőt erősítette, hogy az ellen, a parlament akcióképessége érdekében komolyan és elhalaszthatatlanul tenni kell valamit, — de a házszabályrevízió, úgy, ahogy volt, vagy mondjuk inkább: „mint olyan” nem tetszett neki. Ezért aztán odaállt az obstrukció pártjához és segített létrehozni a koalíciót, amelyet alaposabban és nyiltabban alig utált valaki annyira meg, mint ő.

Andrássy Gyula nyíltan hive a közös jegybanknak, a készfizetések föl vételét is pártolja, — azonban finom lelke egész energiájával fölháborodik a javaslat ama szakasza ellen, amely kimondja, hogy amennyiben a kormányok által benyújtott javaslat a parlamentek valamelyikében négy héttig le nem tárgyalatnék, az önként emelkedik törvényerőre. Mindenki tudja, hogy ez az intézkedés az osztrák parlamenttel szemben védi a készfizetések föl vételét, s elejét akarta venni minden olyan játéknak, hogy az osztrák kormány ravaszul belemenjen a készfizetésekbe, a parlament azután fölborította azt.

A magyar parlamenttel szemben nincs jelentősége ennek a rendkívüli intézkedésnek, — s Andrássy Gyula mégis azt mondja: „igen, de mi lehet ebből?” A gróf ugyanis az eseményekben és a dolgokban nem a lényegét látja meg, hanem a precedenst. A precedens pedig Andrássy szemében ijesztő rém, a mely azzal fenyeget, hogy a kormány máskor is kísérletet fog tenni arra, hogy törvényjavaslatokat így emeltessen törvényerőre. S ez — jövődőlgeti, — kijátszása a parlament jogának, a melylyel akármikor megeshetik, hogy ha négy héten belül nem szavaz meg a kormánynak valamit, abból önként, a parlament nélkül lesz törvény.

Egészen ilyen fajta honfibuval aggódott a házszabályrevízió miatt is, a melyet később, mint a koalíciós kormány tagja, elfogadott. „Mi lehet abból, — ha a nemzetnek az obstrukció által kifejtendő ellenállási jogát megsemmisítik, vagy csak korlátok közé szorítják?” Nos, a házszabályrevízió megvan, s a nemzeti veszedelemtől már Andrássy Gyula se remeg.

Akkor is, most is, arról tett vallomást Andrássy Gyula, ez a nagy tudású, kiváló elméjű ember, hogy nem gyakorlati politikus. A gyakorlati politika fogalma nem jelenti azt, hogy valamely célért minden erőszakot és erkölcstelenséget el szabad követni. De a mikor valamely komoly dolgot, nagy célt, a nemzet békéje és hala-

A mester.

— Egy kötet Ujházi-anekdota. —

Tegnap — mint megirtuk — Ujházi Edének, a legnagyobb élő magyar színésznek, hivatalosan is tudtul adatott a király legfelsőbb elismerése, működésének 40 éves fordulójának alkalmából.

Es a kitüntetés alkalmat adott Tábori Kornél jeles budapesti újságírónak, aki rendkívüli érzékkel bír az aktualitások iránt, hogy egész kötetre való, összegyűjtött Ujházi-anekdotákból könyvet adjon ki. A ma megjelent kötet legsikerültebb tréfáiból az alábbiakat közöljük:

A néhai Szobonya Mihály festőművész ennek a történetnek egyik szereplője. A másik perze Ujházi.

Nagy társaság mulatott Budán az egyik festőnél. Voltak vagy harmincan. És oly nagy buzgalommal itták a hegy levét, hogy éjfél után már mindenkinek alaposan be volt csipve. A bor után pezsgő és cognac következett s ennek folytán három óra körül egyetlenegy alkoholmentes gyvölő sem volt található a társaságban. A becsipettek közt volt szegény Szobonya Miska is, aki a székán ülve, bóbiskolt.

Egyszerre csak odamegy hozzá Ujházi Ede és így szól hozzá:

— No, Miska, most elég volt a lumpolásból, gyertünk haza!

— Igazad van — mondja Szobonya. — Hozd be a kabátomat.

Ujházi behozza a kabátot, kalapot, rásegíti Szobonyára s maga is felöltözik.

— Gyertünk, — mondja.

— Igen ám, pajtás, — szerénykedik Szobonya, — de engem vezetni kell, mert nem állok nagyon biztosan a lábamon.

— Nagyon szívesen.

Es Ujházi karonfogta Szobonyát s elindult vele — az asztal körül. Körüljárja vele vagy hússzor a negy asztalt, mely körül a fiúk ültek és kurjongattak s egyszerre csak így szól hozzá:

— No, Miska, most az alagutnál vagyunk. Adj ide két krajcár alagutpénzt...

A Miska benyúl a zsebébe és átadja a pénzt. Azzal tovább ballagnak — az asztal körül.

— Hu, hu, — mondja Ujházi — milyen hideg van az alagutban!

— Hu, hu, — mondja rá Szobonya és felgyúri a kabátja gallérját. Ballagnak tovább,

még mindig az asztal körül. Mikor megint vagy ötször megkerülték az asztalt, így szól a pajtás:

— No, Miska, most a Lánchidnál vagyunk! Adj ide két krajcár hidpénzt!

De a Miska arca felragyog:

— Micsoda? — mondja. — Hidpénzt?

— Azt. Két krajcárt.

— Ejnye, te kutya, — fakad ki, — te most visszaélsz azzal, hogy részeg vagyok... Hiszen Budáról Pestre nem kell hidpénzt fizetni! Engem ugyan nem csapaz be!

Ujházi nevet s beismeri, hogy tréfált. És ballagnak tovább az asztal körül, melynél iszik, kurjongat a társaság s ügyet se vet a két téli-kabátos, kalapos emberre, aki már vagy ötvenedszor kerüli meg az asztalt.

— Fű, fű, hogy fúj a szél a hidon, — mondja Ujházi.

— Fű, fű, — isméli Szobonya — még belevisszi a Dunába a kalapomat!

Es jól behuzza a fejébe a kalapját.

Es ballagnak, mannek, mendegélnek. Eltelik egy jó negyedóra. Már vagy századszor mannek az asztal körül.

— Kocsit kellett volna venni, — mondja fáradtan Szobonya.

— Hagyd, öreg. Fölösleges kiadás. Spórolni kell.

dása érdekében kívánatos törvényt őszintén és igazán akarunk, — nem szabad azt elejtenünk csak azért, mert a megvalósítása olyan lépéseket kíván, amelyekből „precedens“ lehet. A precedensekhez emberek kellene. Ha valamely kormánynak csakugyan eszébe jutna a magyar parlament akarszabadságával szemben olyasmit javasolni, mint a minővel most a Reichsrathot meg kell kötni, — akkor két eset lehetséges. Vagy olyan emberek ülnek a parlamentben, a kik vigyáznak a népképviselő jogaira, s akkor hiába hivatkozik a kormány precedensre; vagy olyanok, a kik nem törődnek a parlament függetlenségével s akkor precedens se kell hozzá.

A tapasztalatok között, a melyeket a nemzet az utóbbi esztendő alatt szerzett s a melyekből okult, ott van a csalódás is; a csalódás, a kiábrándulás Andrássy küszöb-politikájából. Ez a politika tudniillik a küszöbre lép, de a szobába nem mer menni, mert attól mindig visszatartja valami. Ennek a politikának, akármilyen tartalmas és értékes embertől is származzék az, az ország nem veheti ma hasznát. Az elmékedések, véget nem érő fontolgatások, a lehetőségeknek évtizedeken át való számbavétele ma már értéktelen. Ma egyben látja a közvélemény a politikusok hivatását, kötelességet; ez a hivatás két szóból áll: — *tenni kell.*

A főrendiházról. Budapestről jelentik: A főrendiház pénzügyi bizottsága pénteken délelőtt ülést tart s ezen tárgyalni fogja az indemnitást és esetleg azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a képviselőház péntekig még átküld. A legközelebbi plenáris ülést december huszadikán akarják megtartani.

A kulturharc Spanyolországban. Madridból táviratozzák: Canalejas miniszterelnök a leghatározottabban megcáfolja az összes lapokban

napvilágot látott ama hirt, hogy a kolostorokat eltörölő törvényt vissza fogja venni. Ellenkezőleg Canalejas kabinetkérdést fog csinálni abból, hogy ez a javaslat még az év vége előtt törvényvé váljon.

Csendes vita.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 14.

A bitumenek és kálisók vitájának első akkordjai hangzottak ma el a képviselőházban. Lukács László pénzügyminiszter reflektált e törvényjavaslat ellen felhozott észrevételekre és polemizált az agrárius szénokokkal. Károlyi Mihály gróf fejtegette ki az agráriusok véleményét. A napirendi vitánál különben figyelmet érdemlőbb volt néhány interpelláció, amelyek között egy kis hullámot vetett Huszár Károlynak a kazárok beözönléséről szóló interpellációja.

Részletes tudósításunk a következő:

Návay Lajos alelnök délelőtt negyedtizenegykor nyitotta meg az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után több elnöki előterjesztést mutatnak be a Háznak. Az elnök jelenti, hogy Marosújváron Balogh Jenő dr.-t, Zsolnán pedig Henes Károlyt képviselővé választották. A megbízó leveleket kiadják a bírálóbizottságnak.

Ezután az indítvány és az interpellációskönyveket olvassák fel. Az interpellációs könyvbe öt bejegyzés történt.

1. Cepony Traugott a Romániával szemben fennálló utlevélkényszer megszüntetése tárgyában a belügyminiszterhez.

2. Achim András a magyar sójövődék és sómonopólium vezérigazgatójának állami kezelésbe való vétele tárgyában a pénzügyminiszterhez.

3. Lengyel Zoltán a falasvidékről beözönlő kazárok bevándorlása tárgyában.

4. Batthyány Tivadar gróf a zágrábi érsek segédpüspökének kinevezése ügyében a miniszterelnökhöz.

5. Huszár Károly a kazárok bevándorlása ügyében a bel- és igazságügyminiszterhez.

A Ház déli egy órakor tér át az interpellációkra.

Harmadszori olvasásban a Ház elfogadja az indemnitásról és az Adria-egyezményről szóló törvényjavaslatokat.

(A napirendi vita.)

A folyékony és gázemű bitumenekről és a kálisókról szóló törvényjavaslatok tárgyalása következett ezután.

Eszterhazy Mihály gróf nem lévén jelen,

Károlyi Mihály gróf szólal fel a javaslatokhoz. Az agráriusok álláspontját fejti ki és a javaslatot azokkal a módosításokkal, melyeket a pénzügyminiszter az agráriusok kívánságára tett, elfogadja. Ezzel az agráriusok azt kívánják dokumentálni, hogy ők nem folytatnak önző politikát. Köszönetet mond a pénzügyminiszternek, hogy a javaslatot a Ház elé hozta. (Helyeslés)

Bay Lajos (muakapárti): A javaslatok nagy fontosságát elismerve, azokat elfogadja. Rámutat azonban annak szükségességére, hogy ezek a monopóliumok házilag kezeltesse és ne adassanak bérbe. A bányatörvények több fogyatékoságára mutat rá és sürgeti azok módosítását.

Söpkéz Sándor: A múlt század nagy technikai tanulmányaira vet visszapillantást, amelyben az energia megmaradásának elvét mondja egyik legjelentősebbnek. A vizierőket már évszázad óta ismerik, de használata csak azóta vált általánossá, amióta villamos erőre átválttatva, bárhová elvezethető. Eddig a szénfogyasztás a legnagyobb s kétségtelen, hogy ez a készlet is valamikor ki fog fogyni. Ez nagy probléma. Üdvözlí a kormányt, hogy az ipari világra oly nagy jelentőségű kérdést megvalósította. (Helyeslés.)

Az elnök ezután, több felszólaló nem lévén, a vitát bezárja.

Lukács László pénzügyminiszter úgy érzi, hogy nem is kell felszólalnia, mert a Ház összes pártjai elfogadták a javaslatokat s ezért köszönetet mond a képviselőháznak. Örül, hogy a kormánynak sikerült megtalálni a helyes utat. Az agráriusok is elfogadták a javaslatokat s ennek dacára kötelessége kijelenteni, hogy semmiféle magánérdek nem szenved alatta, bárha a nagy országos érdek előtt el

— Igazad van.

Még viszi a tréfacsináló vagy ötször az asztal körül, aztán megáll, nagyot fúj, odaviszi a szobaajtó mellé, ahol a villamos csengő van.

— Itthon vagyunk. Miska csöngess be.

Miska becsönget. Várnak, várnak.

— De soká jön a házmester, — mondja Miska.

— Alszik a disznó, — szól Ujházi és dörmöly az ajtón. Aztán kimegy, kívülről kinyitja az ajtót, mintha ő volna a házmester.

Szobonya ráförmed:

— Meddig kell magára várni, lusta kutya?

— Kapupénzt! — mondja Ujházi.

És Szobonya ad neki egy hatost.

— És most gyertünk fel a lépcsőn.

És mennek, megint csak az asztal körül, de libegve, nehezen, mintha lépcsőn mennének. Ujházi vonszolja Szobonyát.

— Tyű, de magas ez a három emelet, — panaszkodik.

— Bizony magas, — mondja Miska, — állj meg pajtás, hadd fujom ki magam egy kicsit ...

Megállnak. Kifújja magát. Aztán Ujházi a kanapéhoz vezet és így szól:

— No, Miska, itt az ágyad, vetközzél le, fektüdj le, szervuss, jójeakát, hajosi baba, hajosi.

És Miska nagyboldogan ingre vetközik, lefekszik a kanapára s mialatt mellette énekel, iszik, kurjongat a nagy társaság a borgőzben, füstben, azalatt édes nyugalommal — elalszik. Ujházi pedig betül a többi közé, senkinek nem szól az esetről egy szót se és mulat velük tovább.

Ugy hajnali öt óra felé fölkerelkedik a társaság.

— Itt az ideje, — mondják — hogy hazamenjünk egy kicsit.

Kászolódnak, oihelődnek. A házigazda körül néz és meglátja Szobonya Miskát ingre vetközve a kanapén, amint édesen alszik. Felrázza:

— Hé-kás, Miska! Kelj föl! Megyünk haza!

Miska felül a kanapára s körül néz:

— Haza mentek? Hát eredjete haza, én már itthon vagyok ... Mars ki!

Próbálják neki magyarázni a dolgot, de hiába. Miska elkekeredve ordít rájuk:

— Nem elég, hogy egész éjszaka Budán ittatok? Most még ide is utánam jöttök?

Megint magyarázzák neki, hogy hol van, de hiába. Szidja őket.

— Ha nem mentek, lumpok, — mondja — kidoblak!

— És hiába, nem segít semmi. A vége az,

hogy Miska felugrik a kanapéről, fölkap egy széket és kiveri a szobából az egész társaságot, a házigazdával együtt. Aztán ráfordítja a kulcsot az ajtóra, elfújja a lámpát, visszabujik a kanapéra és stentori hangon ordít utánuk:

— Majd adok én nektek! Mindemik be akar csapni! Azt mondják: menjek haza! Vagy talán azt hiszitek, hogy vissza fogtok élni a részegségemmel? Lumpok, csirkefogók! És aludt másnap estig.

*

Ivánfi Jenő, a Nemzeti Színház művésze egy este nagyobb hölgytársasággal tért be a Newyork kávéházba. A hangulat olyannak látszott, hogy pezsgőzés sem volt kizárva és Ivánfiok eszébe jutott, hogy véletlenül alig van valami pénz nála. De szerencsére fölfedezte az egyik sarokban Ujházi Edét. Sutytyomban kivett egy névjegyet és ezt a kis üzenetet írta rá:

„Édes öregem! Adj, kérlek, ötven bakkót! — Ölel Jenő.”

De mielőtt még elküldhette volna a pénzrel a névjegyet Ujházinak, az egész társaság fölkerelkedett és így nem volt szükség a pénzre. Ivánfi megkönnyebbülten sóhajtott föl:

— Így még antul jobb!

... ..

kell némulnia a magánérdeknek. (Helyeslés.) A petróleum kérdésben a jogi helyzet teljesen tisztázta, miután a bányatörvény világosan intézkedik. A kálissók jogi helyzetére vonatkozóan kijelenti, hogy a kősóra nézve, mely monopólium tárgyát képezi, van törvényes intézkedés. A kormány meg volt győződve, hogy elsőrangú szociálpolitikai és politikai érdekét képez az, hogy Erdélyben új gazdasági iparágat hoz életbe. (Helyeslés) Reflektál Sztéryni szavaira s kijelenti, hogy a kormány mérlegelni fogja a beszédben javasoltakat. Midőn a kormány ipari fejlesztési akciót indít, ezt óvatossággal kell tenni, mert nem szabad az iparosok érdekeit sérteni. Ismételtén köszönetet mond a Háznak. (Helyeslés és taps.)

A Ház ezután mindkét törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapján elfogadta.

Szünet következett.

Szünet után a részletes tárgyalás során Hossay Lajos a cím megváltoztatását indítványozza. A Ház az indítványt elfogadja. Sztéryni József indítványozza, hogy a pénzügyminiszter az iparpártolási segítség címén adott földgáz mennyiségről évenként a Háznak jelentést tegyen. Indítványát a Ház Károlyi Mihály gróf és a pénzügyminiszter hozzászólásai után elfogadja.

A 13. szakaszt Lázár István gróf módosításával fogadják el. A vitát a 21. szakasznál felbeszakitják és a Ház áttér az interpellációkra.

(Interpellációk.)

Coppony Traugott a Romániával való utlevél kezesség megszüntetését szorgalmazza. Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.

Achim András a sómonopólium bérlete dolgában indít interpellációt a pénzügyminiszterhez. Lengyel Zoltánnak a Ház megengedi, hogy interpellációját holnap mondja el.

Batthyány Tivadar gróf az előregedett zágrábi érsek kérése folytán szükségessé vált koadjutori segédpüspöki kinevezését tette szóvá. Hangoztatja, hogy szem előtt kell tartani a kinevezésnél a magyar állami és nemzeti érdekeket.

A miniszterelnök kijelenti, hogy a kormánynak gondja lesz rá, hogy az állami érdekek a kinevezésnél biztosítva legyenek. A ki-

nevezés körül különösen idegen befolyás, így a kabinetirodái nem is próbál érvényesülni. Végleges választ majd később fog adni.

Huszár Károly (néppárti): A rutének helyzetét és a galicial zsidóbevándorlást fejtegeti. A bevándorlók anyagilag és erkölcsileg tönkreteszik a derék ruténeket. Most megint százszernyi orosz zsidó veszi kezébe a vándorbotot.

Sándor Pál: Jönnek a papok is. A kongregációk.

Frey János: Hogy lehet egy papot egy uzorással összehasonlítani? (Derűtlenség.)

Huszár Károly: Ha Amerika tud védekezni a sárga veszedelem ellen, nekünk is jogunk van védekezni a vöröshajúk ellen. Kérdi a kormányt, mi a szándéka e tekintetben.

Sándor Pál megmagyarázza közbeszólásait. Maga sem helyesli oly emberek beeresztését az országba, akik a hazai zsidóságnak is csak szegényére vannak. Közbeszólásaival csak azt akarta jelezni, hogy ne tegyünk különbséget felekezetek szerint és ne vigyünk vallási szempontokat a dologba.

Ezzel az ülés véget ért.

SPORT.

+ A Maros evezőegyesület sporttelepe. A Maros evezős egyesület, mint ismeretes, azzal a kérelemmel fordult a város tanácsához, hogy a Maros balpartján, az Eötvös-utcai vashid és a fajrmos hid között elterülő mintegy négy hold területet szerezze meg a katonai kincstártól egy modern sporttelep céljaira. A sportegyesület kérelmét a mai közgyűlésen Lócs Rezső gazdasági tanácsnok terjesztette elő, aki ismerte, hogy már a kérelem beadása előtt a város tárgyalásokat folytatott a katonai kincstárral a jelzett terület átengedése érdekében, mert a támtóképző intézet gyakorló kertjét ott akarták létesíteni. Később kitudódott, hogy a terület nem alkalmas gyakorlóteret céljaira, bár a katonai kincstár hajlandó átengedni a négy katasztrális hold földet harminc évi időtartamra évi 50 korona bérösszeg mellett. A katonai kincstár, azonban kikötötte, hogy a város köteles a családi lövöld mögött elterülő rétet átengedni gyakorlóteretnek. A városszabályozási bizottság, a mely behatóan foglalkozott a kérdéssel, azzal a

javaslattal terjesztette be a sporttelep kérelmét, hogy azt a közgyűlés teljesítse, vagyis kösse meg a katonai kincstárral a szerződést az említett feltételek mellett s azt engedje át díjtalanul a Maros evezős egyesületnek mert egy modern sporttelep létesítése közérdek és egyben hozzájárul az Eötvös-utcai vashid forgalmának fellendítéséhez. A közgyűlés ilyen értelemben határozott.

Andrássy akcióba lép.

— A volt belügyminiszter nyilatkozata. —

(Fővárosi tudósítók telefonjelentése.)

Arad, december 14.

Andrássy Gyula gróf, aki eddig teljes passzivitásban volt és a véderő törvényjavaslatok benyújtásáig a Ház tanácskozásain nem akart résztvenni, megváltoztatja szándékát és már a bankjavaslat benyújtása alkalmával fel fog szólalni a javaslat — ellen. Ezt az elhatározását egy interjú során a következőkben indokolta meg a volt belügyminiszter, akit egy újságíró a bankjavaslat dolgában véleményadásra kért fel:

— Ami a készfizetések felvételét illeti, — mondta Andrássy — e részben a bankjavaslat nem hozott rám nézve semmi meglepetést. Mindig csodáltam azokat a bátorságát vagy tájékozatlanságát, akik a munkapárti vezérek ama nyílt kijelentése után, hogy a bankszabadalmat meg kell és megfogják hosszabbítani, remélték, sőt követelték és meg is ígérték a készfizetések felvételét. De annál inkább meglepott az a mód, amint a javaslat 5. szakaszában a legújabb slawort, a készfizetések rendezése kontemplálva van. Ebben a szakaszban oly alkotmányjogi képtelenségek vannak összehalmozva, melyek csak egy oly agyvelőből kerülhettek ki, melyben az ischli klauzula fogantatott. Ha egy angol ember ezt a szakaszt a kezébe venné, összecsapná a kezét. Mert hogy egy törvényjavaslat törvényerőre emelkedhessék száttal, hogy arra nézve a parlament egy bizonyos időn belől nem határozott és hogy ebben az esetben az országgyűlés másik faktora, a főrendiház abszolúte ne is jöhessen abba a helyzetbe, hogy az illető javaslatához hozzászólhasson, ez oly al-

Gyorsan zeebrevágta a névjegyet, hogy meg ne lássa valaki véletlenül és örült, hogy nem kellett kölcsönpénzzel élnie.

Másnap Wlassics miniszternél volt valami hivatalos dolga és az előszobából beküldötte az inassal a névjegyet. A kegyelmes ur kissé fanyar ábrázattal fogadta:

— Kedves művész ur, én nem veszem rossz néven, ha a művész urak néha megszorulnak pénz dolgában és én szívesen segítek is rajtuk, ha lehet, ámde vannak bizonyos formák, amelyek a bohém művészekre is kötelezők.

Ivánfi értelmetlenül bámult a kegyelmes urra az egész prédikáció alatt és kíváncsian kérdezte:

— De kegyelmes uram... Mikor nem tartottam én meg a formákat?

A miniszter bosszus nevetéssel válaszolta:

— No tudja, az mégis egy kissé tulzott kedélyesség, hogy ön engem egyszerűen édes öregemnek szólít. Elvégre én mint a művészek igaz barátja...

— De esedezem, kegyelmes uram, miről méltóztatik most beszélni?

— Ej, hát erről a kis levélkéről, amit épp e pillanatban küldött be hozzám!

Ivánfi elhülve nézett a névjegyre Ugyanaz volt, amelyet Ujházinak akart elküldeni.

Ujházi egyszer a Hangli-kioszkban az új főpincért találta lemarházni, mivel komiszul szelelő zivart kapott tőle. A pincér nagy smokk volt s bepörölte becsületsértésért. Méltó partnerre akadt a fiskálisában, aki Polányi járásbíró előtt így végezte a vádbeszédjét:

— Beigazoltatott és a vádlott által sem tagadtatik, hogy az általam képviselt panaszost marhá-nak nevezte. Kérem ezért szigorú megbüntetését. A büntetés kiszabásánál szerintem súlyosító körülményt képeznek a jelenlegi magas husárok. Esetleges pénzbírságnál kérem erre való tekintettel a büntetés összegének minél nagyobb fölemelését.

— Diszmarha! — dörmögte Ujházi, a bíró pedig leintette az ügyvédet:

— Rossz vicceket csinál. De ha már humorál vannak az urak, talán békésen is el lehetne intézni a dolgot?

— Hát jó, megbocsátok! — mondta a főpincér.

— Köszönöm alásan, — szólt Ujházi, — de most még egy jogi kérdést bátorkodnék föltenni. Kérem, bíró ur, azt se szabad mondanom a főpincér urnak, hogy ékór?

— Bizony nem. Ez is csak becsületsértés.

— De egy ökörnek mondhatom, hogy „főpincér ur?”

— Azt már teheti.

A mester gyorsan a panaszoshoz fordult:

— No hát jónapot — főpincér ur.

Közismert szokása a professzionátus játékosoknak, hogy a veszteségüket mindig nagyítják, a nyereségüket pedig mindig kicsinyítik.

Ha tódítanak: azért teszik, hogy szánsalmat ébreszsenek, amikor pedig letagadják a nyereségüket: menekülni óhajtanak az ilyenkor szokásos pumpolások elől.

Egy pesti klubban, ahol ha nem is vigan, de szakadatlanul folyik ma is a baccarat, van egy főjátékos, aki akár veszteségéről, akár nyereségéről beszél klubtársával: mindig hazudik.

Egyszer dult arecal rehan ki a játéktérből és az előszobában beleütközött Ujházi Edébe.

— Borzasztó, mester, borzasztó! — hörgögte. — Tudja mennyit vesztettem?

— Tudom! — felelte Ujházi nyugodtan. — A felét!

kormányjogi abszurdum, amihez hasonlót még nem látott a világ. Bizonyosnak tartom, hogy est a monstrumot az osztrákok se fogják lenyelni, de igazán restelleném, ha a tekintetben az osztrákoktól jönne a kezdeményezés és ha az osztrákok több alkotmányos érzéket tanusítának, mint a magyarok. Én a magam részéről alighanem felszólalok a bankjavaslat tárgyalásakor a képviselőházban.

A jövő év esküdtbírái.

— Az aradi polgárbírák. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Az 1911. évben működő aradi és megyei esküdtbírákat a napokban sorsolták ki az aradi törvényszéken. A 270 rendes és a 90 pótesküdt közül ma az aradi 200 esküdt nevét közöljük.

Holnap folytatjuk a vidékiekét és a pótesküdtnek névsorát.

Az aradi rendes esküdtnek névsora a következő:

Amtmann Lajos fűszerkereskedő, Assae Károly géplakatos mester, Adler Daniel kereskedő, Aussterwail Zsigmond kereskedő, Aszlán János takarékpénztári hivatalnok, Abend György kocsmáros, Brüller Lajos rőfőskereskedő, Baumann Ignác szatócs, Bschnitz Abor m. hiv., Bellák Mór kereskedő, Bayer Sándor háztulajdonos, Bruckner Sándor könyvelő, Bartha Titusz nagykereskedő, Braun Mór terménykereskedő, Bisztriczky József háztulajdonos, Balogh David kályha készítő, Balzer György lakatos mester, Braun Gusztáv szállóias és vendéglős, Bächler József m. hiv., Balla Alajos szegvári igazgató, Back József cukorka készítő, Bákásy Ferenc cipész mester, Bársony Sándor kereskedő, Böhm Géza vállalkozó, Bakássy Sándor Hazai Biztosító titkára, Czédly Károly dr. ügyvéd, Czeiler István címfestő, Dörner Emil gyujtószinór gyáros, Dobró Pál seriéskereskedő, Dórr Kocsárd kereskedő, Daimel Lajos fűszerkereskedő, Domán Sándor paplankereskedő, Dangel Rezső háztulajdonos, Démonkos Lajos háztulajdonos, Endre Géza nyomdatulajdonos, Eberlein József háztulajdonos, Cs. Endes Dániel lapszerkesztő, Fazekas Lajos ügyvédjelölt, Feichtinger Miksa nyug. dohánybeváltó felügyelő, Földes Kelemen gyógyszerész, Frick József kőműves, Faragó Rezső hírlapíró, Faix Jakab zongorakészítő, Fejér Gy. fűszerk. ügyletv., Geilényi Géza bankhivatalnok, Goldschmied Sándor banktulajdonos, Grabner Károly borkereskedő, Géhl Károly művezető, Györfly Ernő bankhivatalnok, Gábor István kőműves mester, Herbay Gyula titkár, Horváth Imre földbirtokos, Heim Bertalan háztulajdonos, Herling Mihály aranyozó, Hendi Odón géplakatos, Heits Nándor dr. ügyvéd, Iguss Izidor papírkereskedő, Ispravnic Sever dr. ügyvéd, Iványi Lajos borkereskedő, Joanovits Antal szűcsmester, Jellinek József fakeskerkedő, Jankovits György divatkereskedő, Kormon Gyula, vag. kovács, házt., Kneffel Béla takarékpénztári hivatalnok, Králik Lajos dr. ügyvéd, Id. Kristyóry János pék, sütőmester, Koszta Emil műszerkereskedő, Kertész Mikea dr. ügyvéd, Kell Lipót dr. ügyvéd, Kreiniker Sándor szobrász, háztulajd., Kerpel István könyvkereskedő, Kintzler Zoltán ékszerész, órász, Klein Ignác sütő, háztulajdonos, Kalmár József kerékpár készítő, Kohányi Róbert háztulajdonos, Kánya Géza vendéglős, Kun József látsz., éksz., Kovács Soma gépkereskedő, Kaufmann Lajos borkereskedő, Köpf János dr. ügyvéd, Kremmer József pizsgó gyáros, Kadinczy János szabó, Kohn Vilmos szobafestő, Kárász Győző dr. ügyvéd, Komáromi Ignác m. hiv., Kelnicsán Aurél szentszéki hivatalnok, Löbl Gyula bor és szeszereskedő, Lenkey Ferenc háztulajdonos, Lévy Ignác m. hivatalnok, Laubner József bizt. titkár, Lukácsy Lajos ügyvéd, László Sándor tőzsebérlő, Lengyel Manó butorkereskedő, Lisbermann Lajos terménykereskedő, Luszti Armin háztulajdonos, Leopold Adolf borkereskedő, Lukács Emil bankhivatalnok, érnád Vilmos m. hivatalnok, Lucan Tivadar kovács és háztulajdonos, Labdás Péter lisztkereskedő és sütő, Magyar Ferenc gépkereskedő, Matkovicz János sertés-

kereskedő, Márku Miklós nyug. postafőtiszt, Moldován János bankhivatalnok, ifj. Müller József képfestő, Müller Károly ügyvéd, Mittler Izidor dr. ügyvéd, Montag Sándor földbirtokos, Mayer András rajzoló, Márton Jakab szabó, Mayer Miksa borkereskedő, Mittner József földbirtokos, Mártonffy Viktor tádogos, Michel auer Lajos borkereskedő, Momák Döme dr. ügyvéd, Mattuscheck József kötélgyártó, Nikolits Döme ügyvéd, Nikolits Géza földbirtokos, Neuman Alfréd gyáros, Nyári Vilmos cukorkagyáros, Nemes G. terménykereskedő, Németh J. dr. ügyvéd, Nagy Sándor dr. ügyvéd, Nadler Lajos divatkereskedő, Némethi Ignác magánzó, Neszly János hivatalnok, Nacht Viktor fakeskerkedő, Nagy János ruhakereskedő, Ondrejkovics János asztalos, Opreán Péter háztulajdonos, Oravecz Miklós fakeskerkedő, Ollár Jusztin igazgató, Olasz Lajos kocsigyártó, Orbán János asztalos, Ollár Vazul szentszéki előadó, Perassa Péter takarékpénztári tisztviselő, Prodánovits Döme házt., Poppé Sándor borker., Pák Traján hiv., Papp Vazul ügyvéd, Parecz Béla dr. ügyvéd, Pick Adolf kereskedő, Priegl István dr. ügyvéd, Pataki Herman mészáros, Pichler István kereskedő, Pichler Sándor könyvkereskedő, Purjesz László cipőkereskedő, Quirini Sándor borkereskedő, Raucher Emil m. hivatalnok, Ifj. Radocányi János szijgyártó, Révész Mór dr. ügyvéd, Ravasz Imre fényképész, Ransburg Sándor borkereskedő, Rozvány Pál mérnök, Roznyai József dr. gyógyász., Rosmanith Géza butork., Reinhart Géza butorkereskedő, Roth Lajos kereskedő, Rutkovszky Ferenc rézműves, Rthmüller Ferenc hentes, Rajku Lukács földbérő, Schütz Henrik dr. ügyvéd, Stoll Béla lakatos, Salgó Pál m. hivatalnok, Sándor Balázs m. hivatalnok, Somogyi Sándor m. hivatalnok, Sági Henrik m. hivatalnok, Sugár János dr. ügyvéd, Szende Tivadar dr. ügyvéd, Steinitzer Pál dr. ügyvéd, Szalay Károly dr. ügyvéd, Szathmáry Gyula ügyvéd, Suciú János dr. ügyvéd, Schwartz Zsigmond ügynök, Scherhag Ernő divatkereskedő, Stauber József lapszerkesztő, Szántay Lajos műépítész, Steigerwald Alajos butorgyáros, Szeiber Lajos vasuti vendéglős, Spielmann Albert kereskedő, Steigenberger Mihály földbérő, Sonnenwarth József címfestő, Sin János könyvelő, Serb Geraszim szentszéki ügynök, Sulyok István kerépgyártó, Scholcz Gyula hivatalnok, Székely Károly m. hivatalnok, Tonesz Ele kereskedelmi hivatalnok, Tenner Lajos lovasuti igazgató, Tamásdán Livius dr. ügyvéd, Tóvisháti András földbirtokos, Tabakovits Emil épiész, Tömör János háztulajdonos, Urban Endre kereskedő, Wadowsky Gusztáv divatkereskedő, Wass Mátyás háztulajdonos, Vadász Armand dr. ügyvéd, Winkler Károly ispán, Záray Odón nyugalm. ig. tanító, Zinner Vilmos órász és ékszerész. (Folytatjuk.)

EGYESÜLETI ÉLET.

Előadás a katolikus körben.

(A művelt ember. — Kiruccanás a szabadkőművesek ellen)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi Autonóm Katolikus Kör mai szorosított előadásán ismét zsuflólasig megtelt úgy szólván kizárólag hölgyközönséggel a Liceum díszterme. A mákor első számaként Joanovits Erzsike Beethoven C dur szonátáját játszotta el zongorán, nagy készültségre valló technikával, a közönség élénk tetszése mellett.

Ezután Mázay Engelbert dr. kassai tanterületi főigazgató tartott előadást a műveltségéről, illetve a művelt emberről. A művelt ember képét akarja bemutatni, — ugymond — úgy azonban, hogy ennek keretében a nemzeti közneveltség konturjai mutatkoznak, s az egészet a krisztusi világosság, a keresztény világnézet hatja át. A műveltség definíciójaként kimondja, hogy az emberi természet sajátos, mindenoldalu tökéletesítése nevezhető műveltségnek. Az ember csak akkor tökéletes, ha meg vannak benne mindazon tulajdonságok, amelyek az összes feladatok elvégzésére készítik őt. Életre kell kelteni az emberben oly erőt, oly tulaj-

donságokat, amelyek feladatainak megalkotására alkalmassá teszik őt. Az egyéni szükségletek és képességek és a kielégítésükre szolgáló tárgyi világ között terül el a műveltség. Ő kettőnek összekapcsolásával alakulnak ki az emberben azok a tulajdonságok, amelyek műveltségnek is nevezhető.

El tulajdonságok között az első a test és lélek harmóniája. Az emberben nincs testtől független lelki élet és viszont. Az ész és erkölcs szerint kell a kultúra áldásait a testre árasztani; akkor, amikor az ember mértéktelenül él, testét edzi, akkor is dicőtségére és a haza érdekében jár el. A műveltség ismertető jele a sokoldalú ismeret, de nem annyira sokoldalú, hogy szétfolyóvá legyen; a sokoldalú szeretet, ez ezerszerre fontosabb az ismeretnél, ez a szív, az akarat munkája. Amint az ész munkája az ismeret, az akarat a szeretet. Ezeknek negy irányban kell megnyilvánulniuk, a haza földje, a vérei, polgártársai, az ideális javak kultusza, a művészet, az irodalmi alkotások s végül az isten iránt. Igen fontos tulajdonsága a műveltségnek a sokoldalú ügyesség. Nem ismerni, nem érezlegni, de cselekedni kell, s ehhez ügyesség kell. Erkölcsi érzék, történelmi érzék a műveltség további követelménye. Akár mennyi a sokoldalú ismeret, a szeretet, az ügyesség, ha erkölcsi súly nincs azon, megfogyatkozik az ismeret, elapad a szeretet, az ügyesség feledésbe merül. Az ember műveltségének tudatosnak kell lenni, mindig előre kell törekednie az isteni fele. Az erkölcsi, a katolikus világnézetnek követelménye az, hogy mindig előre haladjunk. A műveltség igen fontos kelléke a szakképzettség és hivatásszeretet is. A lelkiegyensúly végül utolsó követelménye a műveltségnek. Főradalmak vannak az egyének és népek életében. S a megszavart lelki egyensúlynak testi és lelki válság a vége. Ez az egyensúly mindenkifelett szükséges, s ez hiányzik leginkább a modern ember életéből. Nincs szívének nyugalma, nem tud rendületlenül hinni és bizni az életben. A lelki egyensúly úgy alakul ki, ha az ember lelki életet él. A test a léleknek, a lélek az istennek legyen alárendelve, s akkor meglesz a lelki egyensúly, a műveltségnek ez az igen fontos követelménye.

A tetazzással fogadott előadás után Bayer László Klengel Andante-ját és Popper Gavotte-ját adta elő gondolkán Müttermüller József zongorakiséréte mellett. A publikum a fiatal művész temperamentumos játékát zajos tapsokkal honorálta.

A program utolsó pontja Boros Alán dr. győri bencés tanár szabadelőadása volt „Világnézetek összeütközése” címmel. Az előadó a jelenleg létező s a krisztusi világnézettel nagy harokkat vívó elméleteket jellemzi s azt igyekszik kimutatni, hogy mindegyike téves alapon nyugszik s áltanokat hirdet. Felemlíti, illetve néhány szóval ismerteti a panteizmust, az ateizmust, ennek válfajait: darwinizmus, racionalizmus, materializmus, evolucionizmus s a monista elméletet. Végül pedig rátért a szabadgondolkodókra, a szabadkőművesekre. A haladó világ eszméitől irtó szónok azt igyekezett kimutatni ezekről, hogy ők mindenrossz okozói (?) s tüzzel-vassal való háborút hirdettek ellenük. A rágalmozó recept szerint készült, antikultur fölfogására valló beszéd végeztével pedig arra szólította fel a jelenlevő cseleklészámú férfiakat, hogy alakítsanak Mária-kongregációkat s ezekben tömörülve, vezessenek irtó háborút a szabadgondolkodók, a szabadkőművesek ellen.

A közönség hívőzen fogadta a különös szónoklatot.

(*) Az Aradi Szegénytanulókat Segélyző Egyesület választmánya e hó 15 én, esütörtökön délután három órakor a városbáza tanácstermében gyűlést tart, melyen többek között a farsangban rendezendő táncmulatság előkészületeit beszél meg.

Elnökválasztás

a kereskedelmi és iparkamarában.

— Ottenberg Tivadar jelöltsége. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

A vasárnap végbemeni kereskedelmi és iparkamrai tagválasztás következtében tudvalevőleg a kamara elnöki állása megürsedett, mert Kristyó János, aki tizenöt esztendőig viselte ezt a tisztséget, kimaradt a kamrai rendes tagok sorából.

A megürsedett elnöki állás betöltését illető viták abban csúszosodtak ki, hogy es a valóban fontos gazdasági érdekekkel összefüggő tisztség Ottenberg Tivadarnak, az Aradi Első Takarékpénztár kiváló vezérigazgatójának kezében volna legméltóbb helyen. A közönség mindjárt az állás megürsedése után Ottenberg személye felé fordult, mert hiszen őt eddigi működése, szakismerete és valóban széles látókörű kereskedelmi judiciuma egyenesen predestinálják erre a kiemelkedő tisztségre.

Ottenberg Tivadar évtizedek óta működik a közpályán; buzgó szeraplésével a legkiválóbbak sorába juttatták őt képességei meg a számtalanszor megnyilatkozó közbizalom, amely a legutóbbi városatyaválasztáson is oly impozáns módon jelentkezett személye mellett. Az ő tevékenysége azonban nem egyoldalú, nem csupán merkantil irányratu, hanem a közgazdaság minden jelentős ágára kiterjed. Ez magyarázza meg azt, hogy a kamrai elnökség betöltésénél nemcsak a kereskedők, hanem az iparosok is feléje fordultak s őt óhajtották megválasztani az elnökléssel. Nemcsak az aradiak, hanem a kültagok tekintélyes része is az ő személye köré csoportosult, mert tevékenységének üdvös eredményei e város határain jóval túl is észlelhetők.

A mi azonban szinte előrelátható volt, ebbe a választásba is belekontárkodik a politika, amelyet Aradon, sajnos, egyetlen kérdésnél se rekesztenek ki. Ez a szempont érvényesült azon a tanácskozáson is, amelyet ma délután az aradi ipartestületben a kamara iparostagjainak kis töredéke tartott. Es a szűkkörű értekezlet a kamara elnöki állására Steigerwald Alajost jelölte. Steigerwald a tanácskozáson kijelentette, hogy nem kereste ugyan ezt a kiíntetést, de ha a bizalom feléje fordul, akkor vállalkozik az elnöki tisztség betöltésére.

VIDÉK.

A kereskedelmi és iparkamrai választások Békésmegyében. Az aradi kereskedelmi és iparkamara békéscsabai kültagjait tegnapelőtt, nagy érdeklődés mellett választották meg. A kereskedők részéről rendes tagokul Fekete Sándor, Wallerstein S. Sámuel, Rosenthal Adolf, póttagokul Tevan Adolf, Szenes Sándor, Schwartz Márkus, az iparosok részéről rendes tagokul Wagner József, ifj. Horváth Mihály, Timár Endre, póttagokul Zlehovszky János, Kovan Endre, Filipinyi János választatták meg. Ugyanezen napon tartották meg Gyulán a kamrai tagok választását. A kereskedők részéről megválasztottak rendes tagokul Weisz Mór és Braun Mór. Póttagokul Dobay Ferenc és Zuzmann János. Az iparosok részéről rendes tagok lettek: Sall József és Thury Károly. Póttagok Kalocsa István és N. Szabados József.

Följegyzések

Szell Kálmánról.

★

Deák Ferencnek, a haza bölcsének nevelt leánya díszes ravatalon nyugszik, beborítva a koszorú illatos tömegével. Magyarország egykori miniszterelnökének most elhunyt neje tudvalevőleg Vörösmarty Mihályrak, a magyar Szózat halhatatlan költőjének egyetlen leánya, akit apja halála után Deák Ferenc neveltetett olyan gonddal, amilyen ettől a fekkölt lelkű férfitől kitelt. Amikor Ilonka nagyra nőtt s dscára a tömérdék Werbőczy-szerű idézetek hallásának, érdeklődni kezdett Petőfi és Heine szerelmeles költeményei iránt, Deák Ferenc egyik legkedvesebb eszméjét valóstította meg: férjhez adta az ifju, dalias Szell Kálmánhoz, az ő régi s talán legkedvesebb barátjának és rokonának, Szell Józsefnek fiához. Házassága által Vörösmarty negyeszü szép leánya, szinte azt lehetne mondani, egyenest a legtetejébe jutott a politikai életnek és olyan környezetben találta magát, amely a kiegyezés megkötése után az országot fejlesztő, kormányzó politikának a gyújtópontját képezte. S ha rendkívüli tehetségei fejlesztésére eddig is kétségtelenül nagy és áldásos hatást gyakoroltak Vörösmarty, Deák Ferenc és barátai, most meg olyan férj oldala mellett találta magát, akinek gyermekkori képességeit az jellemzheti legjobban, hogy husz éves korában franciából angolra fordította Carlyle t — szédület csak rá is gondolni! — és 28 éves korában már Magyarország pénzügyminisztere volt! S ennek dacára ez az ország Szell Kálmánról, a politikus asszonyról, befolyásáról, nézetéről, hangulatáról, izléséről, véleményéről vagy gondolkodásáról — nem hallott semmit, de semmit.

Azt tudta mindenki, hogy amíg az öreg ur élt, a legnagyobb gyönyörűsége és öröme volt az, ha elment Rátóra, Szell Kálmánékhöz — és áldólag tekintett minden magyar ember Rátót felé. S ezekről a rátóti nyaralásokról Szell Kálmáné alig beszélt egyebet a látogató ismerősöknek és barátoknak, mint hogy elvezette őket a majoron túl a Rába felé, s megmutogatott nekik egy csoport gyönyörű nagy tölgyfát, szinte ájtatosan mondva:

— Itt szeretett ülni az öreg ur . . .

Amikor a férje mindjobban bontogatni kezdte hatalmas szárnyait, a rátóti bájós park mindig jelentősebb pontja lett az országnak. Nemcsak magyar politikusok és osztrák államférfiak, de a diplomácia sokféle nemzetiségű kitünőségei is sűrűn keresték föl Szell Kálmánt s alkottak a ház asszonya körül olyan társaságot, amelyben mindenki résznek lehetetlen lett volna a legkáprázatosabb politikai szerepet nem játszania. Csak Szellné maradt meg rendületlenül csöndes, szerény, uri magyar asszonynak, aki tudott, látott, megértett mindent, de sohasem akart egyéb lenni, mint az ő férjének hűséges társa; de társa bizonyára még a politikai gondok és töprengések küzdelmeiben is.

Ilyen, a nőiességet szinte összemorzsoló körülmények között is megőrizte az asszony minden bájosságát, gondolkodásának üdeségét. A férje már az ország miniszterelnöke volt, — s minő időket élt addig is Vörösmarty Ilona! — amidőn egy izben néhány politikus vendég társaságában együtt reggelizett az egész család a rátóti híres öreg tölgy alatt. Szell Kálmán az ölében tartotta unokáját, a kis Bernrieder Lilit, s biztatta, hogy tegyen a theás csészéjébe cukrot. A bájós kis baba nyult a cukros szelence után a balkezevel.

— Ne a balkezzel, Lilike — szölt rá a nagyapa — a jobbal!

Lilike aszerint cselekedett.

— No még egyet! — kérte a nagyapa.

Lilike ismét a balkezevel nyult a doboz felé.

— Már megint? — szölt rá Szell Kálmán, s egy kicsit a balkezeire ütött.

A háziasszony még ezt a kis jelenetet is figyelemmel nézte s aztán az egyik jelenővő urhoz fordult:

— Mi lehet annak az oka, hogy minden gyerekek szivesebben nyulnak a holmik után a balkezevel, mint a jobbal?

A kérdezett egy kissé zavarba jött s nem tudott rögtön felelni. De aztán a theaszgató miniszterelnökhöz fordult:

— Kérném, kegyelmes uram, egy pillanatra azt a gyereket!

S Lilikét szépen a balkarjára vette, ahogy az ilyen apróságot cipelni szokták. Erre aztán eszébe jutott a felelet is.

— Im a megoldás. Amint a gyermek kicsiny korában rendszerint így a kézen ül, a jobb karja a dadája, vagy a mamája melléhez van szorítva. S minthogy a balkeze szabad, annak vesszi hasznát legelőbb.

— Igaza van! — felelt rá Szellné rendkívül vidáman, mintha valami nagy kincset talált volna. Őn agylátszik — tetje hozzá elismerően, — szokott gondolkozni is.

— Pedig képviselő... vetette közbe tréfásan a háziúr.

A másik unokáját, Ferikét is imádta Szellné, nagyon természetesen. S az ő kedvéért eltárta, hogy Szell Kálmán a híres rátóti parkban díszes ketrecet építtessen annak a osuf, vad, rakoncátlan kis medvének, amit egy képviselőtől kapott ajándékba. Az meg beült a kis macokért, — talán azért, mert az apja Bernrieder! De meg tudvalevően az öreg ur is gyakorta járt a budapesti állatkertbe a nagy medvét etetni.

A rátóti életet ez a komoly, fekkölt gondolkozású, rendkívül tudós és mélyeszű asszony azal, hogy mégis és legfőképp asszony volt, és annak meg is tudott maradni, mindenkép bájossá tette. Minden zajosabb megnyilatkozás nélkül csupa vidámság és derű volt ott az élet mindig. De valamennyien segítettek benne a kegyelmes asszonynak, akinek még az a szerenésje is meg volt hogy minden szerettje duzzadt az egézségtől. Ő tehát nem zavarta az, ami Carlyle nejét, aki egy szer egy emlékalumba azt írta: „Szerenéséte az az asszony, kinek a férje genie, de gyomol bajos!”

S olyan nagyon igénytelen tudott lenni; anyira szerény, önérzete, büszkesége dacára, amikor a legkiválóbbnak, nemében a legjelentéke nyetnak érezhette magát: akkor fogta a két kezét a káját, s mikor elment velük a minisztere nőki lotából, hogy megsétáltassa, vagy megkérdezte tassa őket, aki nem ösmerte, az hitette fel hogy egy jó öreg dada megy a gyermekekkel lamerre.

Pedig ha társaságban provokálták a véleményét, abban benne volt az ő nagy esze, szókimondása, tiszta éles, emlékező ereje, edött ítélőte dig. Olyankor a tekintete, széles derült kék szemének máskor olyan szelid; derült kék és élessé tudott lenni, mint a szél, — nem denki állotta ki ezt a tekintetet. Mert tudt kellett haragudni is, és mint a férje, — denekfőlött gyálította a r... jegleséget és a ságot.

AZ ARADI

Szerkesztő

Szerkesztő

lékállo

Kiadóhiv

Nyomd

KÖZLÖNY telefonszám

(éjjel-nappal) — — — — —
 (csak éjjel használható ma) — — — — —
 (nappal) — — — — —
 (nappal és hirdetési osztály) — — — — —

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Karenin Anna, dráma. Góth-pár vendégjátéka. A) bérletszünet.

Péntek: Baccara, dráma. Góth-pár vendégjátéka. B) bérletszünet.

Szombat: Ingvány, szinmű. Góth-pár vendégjátéka. C) bérletszünet.

Vasárnap: Este: Egy test, egy lélek, dráma. Bemutató előadás. Góth-pár vendégjátéka. A) bérletszünet.

* Keszler Ede vendégjátéka Temesvárott. Keszler Ede, az aradi Nemzeti Színház jellemszínésze a jövő hét két estéjén vendége lesz a temesvári színházak. Szardán az Ocskay brigadéros, csütörtökön az Aranyember címszerepét játssza el.

* A mester. Ezzel a címmel félszáznál több Ujházi-anekdótát közöl a Tábori Kornél szerkesztésében megjelenő Vidám Könyvtár legújabb száma. A sok kacagtató és ötletes történet a népszerű művész jubileumára kedves emlékül szolgálhat. A füzet címlapján a mester látható élethű fotográfiában az obligát marha szobrával. Talentumos képfaragó realizálta a derűs szimbólumot és bent a könyvecskében mulatságos szöveg kommentálja: Ujházi leghumorosabb esetei és legjellemzőbb históriái. Passzióval olvashatja a mesternek minden híve és a finom humornak minden barátja. A csinos kiállítású füzet, amely a Tábori féle Vidám Könyvtárnak immár IX ik száma, mindössze 50 fillérért kapható a könyvesboltokban, nagyobb trafikokban és vasútállomásokon is.

* A cigányszerelem. Erősen folynak a próbák az aradi színháznál Lohár Ferenc nagysikerű operettjéből, A cigányszerelemből.

* Garibaldi. Az olasz nemzeti hőnek, Garibaldinak diadalmas harcai elevenednek meg az Uránia színház vásznán. A bálványozott hadvezér hősi harcainak megkapó képe tárul elénk és fogalmat alkothatunk magunknak arról a lelkesedésről, arról a halált megvető bátorságról, mellyel az olaszok Garibaldi vezetésével kivívták az olasz egységet. A hatalmas mozgófényképen ott látjuk a hős mellett mindenütt Anitát, Garibaldi méltó hitvesét, aki a harcok zajában veszté életét, utolsó lehelletével is kitartásra, győzelemre buzdítva férjét. A méltó kivétel képen élethűséggel látjuk Garibaldi csapatát Rómából kivonulni, harcokat a tenger mellett, megrázó szenvedéseiket, amint süppedékes mocsarakon gázolnak, keresztül, puskatűzben csónakokon menekülnek a nyit tengerre. Megközelítőleg sem lehet leírni ennek a képsorozatnak minden megkapó nagyszerűségét. Az Uránia műsoraának nagyértékű látványossága ez a hatalmas kép. 241

* Képvásárlások nap nap után történnek Weisz Leó szalonjában, ahol Nagy Zeiga országos hírvé festőművész sikerült képei vannak kiállítva. Legutóbb Montag Manó földbirtokos vette meg a Hittudós című gyönyörű alkotást. A közönség tömegesen nézi meg a kiállított festményeket.

* A karácsonyi könyvpiac szenzációi, a világirodalom legkiválóbb remekei, az összes megjelent művek, amelyek az utóbbi hetekben hagyták el a sajtót, kaphatók Weisz Leó könyvkereskedésében.

* Az orosz-japán háború az Apollóban. Bizonyára mindenki élénken emlékezik még azokra a heroikus eseményekre, amelyekkel három évvel ezelőtt a világot ugyszólván meglepték a japánok, ez a maroknyi nép, amely akkor csodálatos intelligenciának a talán még csodásabb energiának és elszántságnak adta tanujelét. Port Arthur hónapokig tartó szivós ostromára, Oyama marsall fővezér szárazföldi diadalaira, Togo tengeri hőstettére, Kuroki és mások csodálatos sikereire még évtizedekig fog emlékezni az emberiség. Ezeket az emberiség történetében jelentős, egyben látványosságnak is elsőrendű mozzanatok mutatja be az Apolló színház százkilencven színes vetített képben. A darabot Beregi Sándor, az aradi Nemzeti

Színház tagja olvassa fel. Az Apolló eme kiváló előadása iránt óriási az érdeklődés. A színház igazgatósága nem kimélt sem költséget, sem fáradságot, csak hogy a közönségnek egy élvezetes, kitünő estéje legyen. 4458

A városi orvosok összeférhetetlensége.

(Pénztári szolgálattól eltiltott orvosok. — Az aradi közgyűlés határozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Utolsó közgyűlés az Urnak 1910 ik esztendőjében. A kimaradtak már nem jöttek, a beválasztottak még csak az ajtó előtt az előszobában élvezetpróbát tartanak abból a problematikus dicsőségből, amit úgy neveznek, hogy törvényhatósági bizottsági tagság. Igazuk azoknak volt, akik otthon maradtak. Mert az év legutolsó közgyűlése egyszersmind a legunalmasabbak közt is a legunalmasabb lett volna, ha nem annak a városatyának lenne igaza, aki már régebben megállapította, hogy a tanács valóságos zsenialitással állítja össze a sorrendet. Ugy tudniillik, hogy ahhoz hozzá ne szólhasson senki.

Ma is például hatvanegy unalmas tárgya volt a sorrendnek s az érdekes — a hatvanötödik — a végén húzódtott meg. Akkor került tárgyalásra, mikor már csak imitt-amott volt egy fásult bizottsági tag felfedezhető. Negyvenegyen voltak a terebben, ebből a tanácsnak tíz tagja, tehát mindössze harmincegy városatya döntött a felett, hogy tisztviselő lehet-e orvos a munkásbiztosító pénztárnak? Huszan azt mondták, hogy igen, de csak akkor, ha nem tesz esküt és nem válik a pénztár tisztviselőjévé, huszonegyen azt mondták, hogy nem, még akkor sem, ha a pénztárral csak szerződéses viszonyba lép.

Az orvoskérdés körül támadt vitát az orvosközönségnek ama kérdése keltette, amelyet a város polgármesteréhez intézett, azt tudakolva tőle: vajjon a városi tisztviselő orvosok végtehetnek-e orvosi szolgálatot a munkásbiztosító intézetnél.

Varjassy Lajos polgármester nem intézte el az ügyet a maga hatáskörében, mert úgy találta, hogy ez alkalommal az orvosi inkompatibilitás kérdésében is kell döntenie és minden összeférhetetlenség elbírálását a törvényhatóság önmagáéknak tartotta fenn és ezért eléje volt terjesztendő a szövetség átirata. Mint azt megirtuk, már a jogügyi bizottságban is nagyobb vitát keltett a kérdés és ott az a nézet tudott többségre vergődni, hogy arra a városi tisztviselőre, aki a pénztár fegyelmi hatósága alá kerül, mint annak esküt tett tisztviselője, összeférhetetlenné válik a két állás és nyilatkoznia kell: melyiket tartja meg? A bizottság ugyanis a törvényt és a városi szervezeti szabályzatot úgy értelmezte, hogy csak konkrét inkompatibilitás esetén áll be annak szüksége, hogy a törvényhatóság a tisztviselővel szemben a két állás közti választás kérdését felvesse.

A polgármester a jogügyi bizottság ülésén ezt a javaslatot elfogadta és az előkészítő tanácsülésen is így vált határozati javaslatná, melyet Kadas Kálmán főjegyző ma a közgyűlésen be is terjesztett. A leírásánál azonban úgy látszik, nem voltak elég figyelmesek és kimaradt a „ha” szócska. A javaslat tudniillik úgy hangzott, hogy a tisztviselő orvos nem lehet a betegpénztár tisztviselő orvos.

Erre a leírásai hibára figyelmeztetett Rosenbergszék Miksa dr. és felszólalva azt javasolta,

hogy a „ha” szócska szurassék be. Ha pénztári tisztviselő-örvossé lett a városi orvos, csak akkor válik reá nézve az inkompatibilitás. Ezzel azt célozta a felszólaló, hogy fenntartva a városi orvosok részére annak lehetőségét, hogy szerződéses viszonyba lépjenek a pénztárral megterthessék városi állásukat is. Bővebben megindokolta annak az álláspontnak a jogosságát és méltányosságát és hangsúlyozta, hogy a törvényhatóság most nem is nyilatkozhatik még arról, vajjon orvosaira nézve összeférhetetlenség beállt-e vagy nem. Ha magánpraxist üshetnek, — ugymond — akkor pénztár-orvosok is lehetnek, míg annak fegyelmi hatósága alá nem kerülnek.

Ugyanígy szempontból bírálta el a kérdést Reinhart Gyula is, aki országos érdekből is hangoztatta annak szükségességét, hogy tisztviselő orvosok a pénztárnál szolgálatot teljesíthessenek.

Az összeférhetetlenség rögtön kimondásának szükségességeért szállott aikra Varjassy Lajos polgármester, kezében a városi szervezési szabályrendelettel.

— Én nemcsak, hogy nem tartom megengedhetőnek a tisztviselő orvosok pénztári működését a jövőben, mikor esküt tett tisztviselői lesznek az intézménynek — mondotta a polgármester — hanem a köztisztviselői tekintély megerősítésének tekintem, ha egy ezermély két urat akar szolgálni és bármilyen körülmények között is. Legyen az az orvos akár szerződéses, akár esküt tett tisztviselő, csak összedűközésbe kerülhet a városi hatósággal, mely kénytelen lenne fegyelmi eljárás indítani ellene.

— A szervezeti szabályrendelet világosan intézkedik és kimondja, hogy a tisztviselő orvos köteles minden nála jelentkező beteget gyógykezelnie, tehát különbséget nem tehet pénztári és nem pénztári tag között. Éppen ezért a város úgy honorálja a tisztviselő orvosokat és oly jövedelmet biztosít részükre, hogy abból tisztességesen megéljenek, de elvárja, hogy egész idejüket a város érdekeinek szenteljék. Annak bizonyítására, hogy a pénztári orvos összedűközésbe kerülhet a várossal, felemlitem, hogy az orvosstrájk idején egyik tisztviselő orvos — nevet nem említek — nyilatkozatot küldött hozzám, melyben kijelenti, hogy csak úgy gyógyítja a pénztári tagot, ha erre a polgármester utasítja. Ez az eljárás ellenkezik a városi szabályrendelet intencióival. Kérem a törvényhatóságot, hogy mondja ki az inkompatibilitást a két állás között és szólítsa fel az orvosokat, nyilatkozzanak a jövő közgyűlésig, vajjon melyik állást tartják meg?

Élénk helyesléssel kísérte a közgyűlés egy része a polgármester szavait, míg a másik zájogva mondott ellent.

— Nem helyes!

— Nem áll!

— Szavazzunk! — kiáltották.

Tisch Mór dr. főorvos is szembeszállt a polgármester fejtegetéseivel és hivatkozott arra, hogy a törvény megengedi a magánpraxist, sőt a vasuti orvosok példájára mutatva rá, azt hangsúlyozta, hogy azok legnagyobb részét hatósági orvosok is, még sem mondja senki sem azt inkompatibilisnek. Kijelentette, hogy a kerületi orvosok jövedelmét a polgármester tulbeesüli és hogy Gájban lehetetlen állapotot teremtenie, ha elültaná a törvényhatóság a kerületi orvost a pénztári betegek kezelésétől.

A tanács javaslata mellett foglalt állást Szathmáry János is, aki azt kívánta, hogy csak konkrét inkompatibilitás esetén határozzon a közgyűlés a kérdésben.

Szudy Elemér is a tanácsi javaslat elfogadását kérte és utalt az 1908. évi XXXI. t. cikkekre, mely a pécztári orvosi gyakorlatot magánprakszisnak minősíti.

A polgármester reflektált a felszólalásokra és a vitát bezárva, feltette szavazásra a kérdést.

Huszan szavaztak a tanács, huszan a polgármester indítványa mellett és a polgármester a maga szavazatával a saját indítványát jelentette ki elfogadottnak.

Letartóztatott gróf.

— Akit hamis kártyázással vádolnak. —

Távirati tudósítás.

Arad, december 14.

Erdekes eset tartja most izgalomban az osztrák császárváros arisztokrata köreit. A mágnásvilág egy igen fiatal tagja áll az izgalom középpontjában, aki már az elmúlt nyáron sokat beszélgetett magáról házassága miatt.

Wolff-Metternich Giesbert gróf egyike a bécsi arisztokrácia legelőkelőbb és legismertebb tagjainak. Különösen sokat beszéltek róla a bécsi előkelő szalonokban az elmúlt nyáron, mikor híre ment, hogy a fiatal gróf egy szíznészt akar feleségül venni. A rokonság minden eszközzel lehetetlenné akarta tenni a házasságot, de ez nem sikerült, mert az alig huszonéves Wolff Metternich gróf, aki unokaöccse a londoni német nagykövetségnek, s akinek családja voltaképpen Berlinben lakik, ez év augusztusában mégis feleségül vette választottját, Valentin Klára színésznőt.

A család erre kitagadta a fiatal embert, aki azonban nem esett kétségbe, polgári foglalkozás után nézett és hamarosan belépett egy automobilgyárba gyakornoknak. Ez azonban csak cím volt, mert a fiatal mágnás tovább is nagyban költökezelt és fényes életmódot folytatott. Nemesak a bécsi, hanem a külföldi klubok és kaszinók játéktérmeinek is állandó vendége volt. Különösen sokszor járt Londonba, ahol több ízben nagyobb összegeket nyert.

A fiatal pár azonban leginkább Bécsben élt és lassankint elsimultak a házassága körül keletkezett hullámok. Most a gróf neve egy sokkal kellemetlenebb ügyvel kapcsolatban került közsájra. A bécsi rendőrség ugyanis Wolff-Metternich Giesbert grófot a berlini rendőrség megkeresésére csalás és hamisjáték miatt letartóztatta.

A letartóztatás előzményei még nincsenek egészen tisztázva. Wolff Metternich grófné, a letartóztatott felesége és ügyvédje azt mondják, hogy a letartóztatás nemtelen boszu műve. A gróf ugyanis néhány hónappal ezelőtt Londonban tartózkodott és ott egy klubban több angol polgári előkelőséggel és egy porosz tisztel. kártyázott. A grófnak kedvezett a szerencse, nagy összeget nyert különösen a porosz tisztól, aki azonban a kártyavesztés egy részével adós maradt. Azóta várta a gróf, de miután a katonatiszt becsületbeli adósságát hónapokig nem rendezte, levelet írt neki és megsürgette az adósság fizetését. Erre a katonatiszt, a helyett, hogy tartozását elküldte volna, feljelentette a grófot csalás és hamisjáték miatt. Ezért tartóztatta le a bécsi rendőrség a berlini rendőrség megkeresésére.

Wolff Metternich Giesbert grófot a bécsi rendőrség ki fogja adni Németországnak, mert a gróf német származású és illetőségű, aki házassága előtt rövid idővel telepedett le Bécsben.

Kardcsörtetés.

— Függetlenségi fenyegetőzése. — A politika eseményei. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Arad, december 14.

A függetlenségi párt még mindig folytatja a régi politikát: hangos fegyvercsörtetéssel igyekszik megfélemlíteni a kormányt. Ma is megforgatták a villogó szabályokat és fogcsattogtatva kiáltották: „Mi kitartunk elveink mellett, nem engedjük törvénynyé válni a bankjavaslatot!” — A kormány azonban nem ijed meg a fenyegetéstől, mert hiszen a közelmúlt hónapok tapasztalatai megmutatták, hogy a függetlenségi kardok — kicsorbultak. Ezért nem vehető komolyan az a fenyegetés, ijesztgetés, amely a függetlenségi pártok ma esti tanácskozásain elhangzottak. Ezekről a tanácskozásokról és a politika egyéb eseményeiről itt következik tudósításunk:

A bankjavaslat a Házban.

Budapestről jelentik: A holnapi ülés napirendjére a szerb kereskedelmi szerződést tűzték ki. A kormány eredetileg úgy tervezte, hogy holnapra a bankjavaslatot tűzeti napirendre. Ezt a szándékát a pénzügyi bizottság késedelmezése következtében nem tudta megvalósítani. Most úgy áll a dolog, hogy a bankjavaslat a jövő hét első napjaiban kerül a szőnyegre. A munkapártban a bankvitáról azt hiszik, hogy oly kis terjedelmű lesz, hogy karácsony előtt a javaslat törvényerőre emelkedik. Egyes lapok annak a meggyőződésnek adnak kifejezést, hogy a vita csak egy-két napig fog eltartani.

Szemere Miklós megbukott.

Esztergomból jelentik: Ma volt a választás a Kálmán Gusztáv államtitkár lemondásával megüresedett esztergomi kerületben. A jelöltek Széchenyi Emil munkapárti és Szemere Miklós pártonkívüli, megterhelve a Kossuth párt támogatásával. A hangulat rendkívül izzó volt. Mindkét párt sok pénzt költött el a hangulatcsinálásra és nem kiméltek semmi izgató anyagot. Reggel úgy látszott, hogy a Szemere párt van többségben. A választás 9 órakor kezdődött.

Mindkét párt pontosan szállította a százszáz turnusokat.

11 órakor ez volt az arány:

Széchenyi	200
Szemere	200

Félegy órakor a szavazatok aránya ez volt:

Szemere	350
Széchenyi	250

Több apróbb, korosmai verakedés történt, de a karhatalmat még sem kellett igénybe venni.

Esztergomból jelentik: A választás fél öt órakor ért véget. A végső eredmény a következő:

Széchenyi Emil gróf	660
Szemere Miklós	356

Tehát a kerület képviselője 304 szótöbbséggel Széchenyi Emil gróf lett munkapárti programmal.

Meghasonlás a Justh-pártban?

Budapestről jelentik: Ma délelőtt a Ház folyosóján az a hír terjedt el, hogy a banktaktika kérdésében a Justh-párt meghasonlott,

és miatt Justh Gyula már el is utazott a fővárosból és a vitában részt sem vesz. Ezekkel a hírekkel szemben Bacthyány Tivadar gróf egy újságíró előtt a következőket jelentette ki:

— Egy betű sem igaz. Tendenciózus híresztelések ezek és semmi alapjuk sincsen. Maga a párt nagy vitára készül a javaslat ellen és úgy tudom, hogy a Kossuth-párt is részt vesz a vitában. Akik gyors elintőzésre számítanak, csalódnai fognak. Az se igaz, hogy Justh összeveszett volna a párttal. Még tegnapelőtt közölte, hogy ma Makón a közigazgatási bizottság ülészik és erre ő leutazik. Ma estére, ha lehetséges, visszatér. Az összekülönbözésről szóló hír teljesen alaptalan. Soha vezér és párt nem volt oly egyetértésben, mint Justh és pártja.

Ellenzéki pártok gyűlése.

Budapestről jelentik: A Kossuth párt ma este értekezletet tartott Sággy Gyula elnökle mellett. Ülés elején az elnök elparentálta Illyés Bálintot és Olaj Lajost. A szerb kereskedelmi szerződést Paizs Gyula előadó ismertetése alapján a párt elfogadta. A bankjavaslat tárgyalásánál Déssy Zoltán kifejtette a párt álláspontját és indítványozta, mondja ki az értekezlet, hogy a javaslatot nemcsak azért nem fogadja el, mert a párt az önálló gazdasági berendezkedés alapján áll, hanem azért sem, mert a javaslatban a valutarendezés befejezésének és a készfizes felvételének eltemetését látja. A párt e határozatnak a képviselőházban való tolmácsolásával Kossuth Ferencet bizta meg, egyúttal megbizta azzal is, hogy a párthatározatnak megfelelő határozati javaslatot is nyújtson be. Ezután az elnök felhívta a párt tagjait, hogy a bankjavaslat tárgyalásánál teljes számmal jelenjenek meg és a vitában is tevékeny részt vegyenek.

A Justh-párt ma Justh Gyula elnökletével ülést tartott, amelyen a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló javaslatot tárgyalták. A javaslatot Földes Béla másfelőrás beszédben ismertette és oda konkludált, hogy a pártnak a javaslattal szemben ki kell tartania program-pontja, az önálló-bank mellett. Több felszólalás után a párt kimondotta, hogy a javaslatot nem fogadja el és a párthatározat tolmácsolásával a képviselőházban Földes-Bélat bizta meg. Végül Holló Lajos feljelmezte a párt tagjait Bacthyány Tivadar gróf interpellációjára, amelyből kitűnik, hogy Bécsben a magyargyűlölet mind nagyobb arányokat ölt. Ez ellen tehát erőlyes akciót kell indítani.

A költségvetés.

Budapestről jelentik: A pénzügyi bizottság ma délután Láng Lajos elnökletével ülést tartott, amelyen befejezték a bankjavaslat tárgyalását. Azután áttértek a költségvetésnek a kultuszárcára vonatkozó tételre.

GYÁSZROVAT.

Temetés. Ma délután temették el a Kölcsey utca 9a. sz. házból özv. Schór Albertné. Az elhunyt matróna végülisztelességén nagy résztvevő közönség jelent meg, akik között a társadalmi élet nem egy vezető szereplője is látható volt.

Halálhír. Ösvegy Sorrer Jánosné szül. Skolnik Lujza 74 éves korában Aradon elhunyt. E hó 15-én d. u. fél 3-kor temetik a Rákóczi-utca 22. számú házból.

HIREK.

Olay Lajos meghalt.

*

Közéletünknek egy markáns alakja dőlt ki az élők sorából. Olay Lajos meghalt ma éjjel két óraker Budapesten, ahol betegségét gyógyítani akarta. Amíg a politika forró levegőjében élt, egyike volt a legtemperamentumosabb, a legharciasabb egyéniségeknek. Azok közé tartozott, akik mindig készek voltak a szót egy ütással megtoldani. Eki is nevelték a harcoló oroszoknak. Erre az elnevezésre rászolgált nem egyszer. De különösen az 1905-iki obstrukció idején, amikor a harcosok élein állt és a harc hevében tulzásoktól se idegenkedett. Később már magától is elkedvetlenedett. Harciassága is elmúlt, elenyészett. Ellenfelei már fogatlan oroszoknak mondották, pedig elkedvetlenedése onnan eredt, hogy belepillantott a politikai élet sivárságába és látta, hogy azok is opportunusok és megalkuvók, akiknek soha megalkudniuk nem lett volna szabad. Nyugalmasabb dolokra vágyódott és távol akart lenni a politikai tülekedésektől. Ezért is megalkudott és elfogadta két év előtt a karcagi közjegyzőséget, melyet megtartott addig, amíg a munka eszközeit a halál ki nem ragadta kezéből.

Életrajzi adatai rövid foglatban ezek:

Született 1844-ben a torontálmegyei Magyarazentmártonban. A jogi pályára lépve, mint ügyvéd Baján telepedett meg. A közügyekben élénken részt vett és a megyében erős harcot vívott a szerb nemzetiségiekkel. Volt városi tiszteletbeli ügyész és a függetlenségi pártnak a Felső-Bácskában egyik vezetője. Képviselő is először 1881-ben választotta meg a siklósi kerület, melyet az 1884-87-iki ciklusban is képviselt. A pártja érdeklődésében Baján „Bajai Figyelő” c. politikai hetilapot indított. 1887-ben és 1892-ben a bacsalmási kerület választotta képviselőjévé. 1896-ban a szigetvári kerületben a szabadelvű párt jelöltjével, Biedermann Rozsával szemben kisebbségben maradt, ennek leköszönése után azonban képviselőjévé választotta a szigetvári kerület, amelyet képviselt mint a függetlenségi és 48-as párt tagja mindaddig, amíg a karcagi közjegyzősége el nem fogadta és le nem mondta a mandátumáról. Eki vezetője volt az 1905-iki obstrukciónak; különösen hevesen támadta Krúdy Héderváry gófot.

— Magyar nemesség. Budapestről jelentik: A király *Medvigy Mikály* nagyváradi ítélőtáblai tanácsnoknak és utódainak nyugdíjba vonulása alkalmából a magyar nemességet *dávidházi elönnéve* adományozta.

— József főherceg vadászata. Kisjenőről írják: Jelenítettük, hogy József főherceg és Augustus főherceg szerdán, a h. 14-én érkeztek Kisjenőre öt napi vadászatra, újabb diszpozíciók szerint azonban a főhercegi pár vendégeivel nem szerdán, hanem csak jövő vasárnap érkeznek ide. A vadászatok e szerint a jövő hétfőn kezdődnek.

— Lipcsey Ádám temetése. Budapestről jelentik: Ma délután három óraker temették el örök részvét mellett a kerepesi temető halottas házából Lipcsey Ádámot. A végteszünetesen megjelent a képviselőház, a nemzeti munkapárt küldöttsége, valamint minden irodalmi testület. A nagy halottas az irodalmi testületek nevében *Herczeg Ferenc* búcsúztatta el, a *Borszem Jankó* nevében pedig *Székely Ferenc* udvari tanácsos, a Belvárosi Takarékpénztár vezérigazgatója, a lap régi munkatársa mondott búcsúztatót.

— Széll Kálmáné halálához. Budapestről jelentik: *Széll Kálmáné* született *Vörösmarty Ilona* palotahölgy holttestét a Döbrentei ut 16. szám alatti ház első emeletének nagytermében állították fel az entrepise emberei. Az ezüst művi szarkofágban pihen a nagyasszony. A szarkofágot délszaki növények, virágok és igen sok gyertya veszi körül. Széll Kálmán titkos tanácsos, volt miniszterelnök, tegnap este 11 óraker érkezett vissza Párisból a keleti expresszvonaton. A vasutól egyenesen a lakására hajtatott, ahol ráborult neje holttestére és alig lehetett onnan eltávolítani. Az egész délelőttöt a ravatalos teremben töltötte és sokszor ráborult felesége koporsójára. A koporsó mellett apácák térdelnek és imádkoznak az elhunyt lelkiüdvéért. A délelőtt folyamán igen sokan akarták részvétüket kifejezni, de Széll Kálmánt annyira megtörte a váratlan gyász eset, hogy senkit sem fogadott. Egyre érkeznek a részvétliratok és a részvétliratok a Döbrentei utcai gyászházhoz. A nagyasszony temetése holnap, csütörtökön délután 3 óraker megy végbe a római katolikus vallás szertartásai szerint, mely után a holttestet kiviszik a kerepesi uti temetőbe és a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

A család a következő gyászjelentést adta ki: „Széll Kálmán valóságos belső titkos tanácsos, a maga és leánya: *Bernrieder Jánosné* született *Széll Ilona*, anakái: *Ferenc* és *Katinka*, veje *Bernrieder János* nevében mély fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett neje, illetőleg édesanyja, nagyanyjuk és anyósa dukai és szentgyörgyi Széll Kálmáné, szül. *Vörösmarty Ilona* palotahölgy 1910. december 13-án reggel 6 óraker, életének 61-ik és boldog házasságának 43-ik évében, hosszas szenvedés után az Urban jobblétre szenderült. Hült tetemei folyó évi december 15-én, délután fognak a gyászházban: I. Döbrentei utca 16. szám alatt a róm. kat. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a kerepesi-ut melletti temetőben a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat az elhunyt lelkiüdvéért folyó évi december 13-án délelőtt 10 óraker fog a belvárosi plebániatemplomban a Mindenhatóknak bemutatni. Budapest, 1910. december 13-án. Béke poraira.”

— Az Ipar és Népbank új alapítása. Az *Aradi Ipar és Népbank* közreműködésével *Békéscsabán Aruforgalmi Részvénytársaság* címmel új vállalat alakul, amely az alapítási terv szerint főképp bizományi eladásokkal és közvetítésekkel foglalkozik, továbbá talajjavítási műveletekkel, parcellázásokkal, ingatlanok vételével és eladásával. A vállalat alapítókéje 100 000 korona. Az alapítási tervet az *Aradi Ipar- és Népbank* részvénytársaság, *Taganyi Sándor* dr. országgyűlési képviselő, *Zsilinszky Endre* dr. földbirtokos Békéscsaba, *Neuman Mária* földbirtokos Békéscsaba, *Wallerstein S. Sámuel* nagykereskedő Békéscsaba, *Szalay Lajos* földbirtokos Békéscsaba és *Flamm Miksa* nagyiparos Békéscsaba írják alá.

— A csanádmegegyi közigazgatás. *Makóról* jelentik: Csanádmegegye közigazgatási bizottsága ma *Jakabffy István* főispán elnökletével ülést tartott. *Horvay István* alelnök referádaja szerint a közigazgatás menete az elmúlt hónapban zavartalan volt. Bejámolt annak a bizottságnak a működéséről, amelyet a múlt ülés *Návay Lajos* képviselőházi alelnök indítványára kiküldött. A bizottság munkájának eredményeképp a bizottság által leginkább sújtott hivatalnokai és tanítói kar drágasági pótléka iránt felterjesztést fog intézni a kormányhoz. Jelentette az alispán, hogy a belügyminiszter és földmivelésügyi miniszter hozzájárult a vármegye azon határozatához, hogy munkásházak építésére négyszázezer korona kölcsönt vegyen fel, egyben a földmivelésügyi miniszter a telekvásárlásokhoz tízezerkorona segélyt ígért. A munkásházak építésének megkezdését tavaszra határozták el.

— A megsértett nyilvánosság. Székelyudvarhelyről jelentik: *Betegh Pál*, a „Székelyudvarhely” szerkesztője nemrégiben az alispán és a vármegyét sértő cikket közölt. A törvényszék az alispán panaszára *Beteghet* nyilvános rágalmazás vétségéért tizenöt napra fogházra ítélte. A közigazgatási bizottság mai ülésén *Haller János* főispán elnöki jogára való hivatkozással, hogy a vármegyének és az alispánnak elégtételt szerezzen, az ülésen megjelent szerkesztőt a terem elhagyására szólította fel. Az ügynek folytatása lesz.

— A házasság és a fizetés. A „Munkáspénztár” című lap legutóbbi száma közli ezt a komoly csodabogarat:

„Dr. H. Ó. pénztári orvos kérése három havi járandóságának kifizetése iránt. — Végzés: A i kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága 1909. évi szeptember hó 6-án megtartott ülésén fentnevezett orvos urat nyomasztó fentnevezett kérdéssel elutasította, azért, mert az igazgatóságban helyet foglaló unokatestvérével tudomást szerzett arról, hogy a jövő hó elején előnyös házasságra lép, mely alkalommal 30000 korona hozományt kap, miért is azon állítás, miszerint a pénzre égető szüksége volna, a valóság látszatát nélkülözi. Kmf. titkár.”

— Királyi kegyelem egy rablógyilkos katonának. *Bécsből* jelentik: *Teierstein Salamon* gazdag odesszai ügyvédet Tirolban meggyilkolva találták. Rablógyilkosságnak esett áldozatul és a tettest *Laudthaler császárvadász káplár* személyében hamarosan leartóztatták. A káplárt a haditörvényszék saját bevallása alapján halálra ítélte. A halálos ítéletet holnap kellett volna végrehajtani, de a rablógyilkos ma királyi kegyelmet kapott. Ez azért is érdekes, mert ez az első eset, hogy rablógyilkosság miatt halálra ítélt katonának kegyelmet kap.

— A Weisz ur százkoronása. Egy kis szomorú, de alapjában véve mégis mulatságos történet tegnap egyik megyebeli kávéházban. *Weisz kereskedő* 1 darab új százkoronást vett elő és tréfálkozva adta át a piccolónak e szavak kíséretében:

— Add át a szobalánynak, mondd, hogy én küldtem.

A piccoló a pénzzel kifutott és a konyhában tartózkodó szobalánynak átadta a százkoronást. A leány nevetve dobta a százkoronást a tűzbe, miközben megjegyezte:

— A Weisz adjon csak másnak rekláméledulát.

A pénz elégett, nem kis szomorúságára *Weisz* nak, aki elég szegény ember ahhoz, hogy ilyen mulatságokat megengedhessen magának.

— Elvesztett egy kicsi coboly-bos barna se-lyemmel montirozva az Erzsébet királyné körút közelében. A becsületlen megtaláló adja át az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalában, hol megfelelő jutalomban részesül.

— Elragadtatással szemléli mindenki *Weinberger Ferenc* jó hírű ékszerészünk gyönyörű karácsonyi ajándékait. Nagy briliáns, ékszer és ezüstművek raktára, tulhalmozottság és alkalmi vételek folytán. *Mesés olcsó árak.* Telefon 439. 4399

— Ki fojlalta le magának a figyelmet? A karácsonyi ünnepek alkalmával a vásárló közönség fixyeime osztatlan mérben fordul *Fischer Simon* nagyáruháza felé a Szabadságtéren. Ha kerdezzük: miért, ugy nagyon egyszerűen felelhetünk rá: a *Fischer* áruház egész éven át ritka szerzőmással és bizony nem csak élvél áldozattal készült a karácsonyi vásárra. N. h. dolog ám egy ilyen fényes tárlatot összehozni, mert a közönség izlése kenyés, igényei nagyok és ami a fő, ajándék és játék-árakban szereti az újat, a változást. Mindezt igazi szakértelemmel, nehéz munka árán tükrözti vissza *Fischer Simon* impozáns tartalma. Csoda e ha ilyen körülmények között az érdeklődést állandóan magára tereli és leköt? 4399

Nem okoz gondot, hogy hol vegyük meg szereteteinknek a karácsonyi és újévi ajándéktárgyainkat, mert mindenki tudja, hogy csakis Hirsch Jenő órák és ékszerésznél (Forray-utca), szerezhetjük be a legizlesebb tárgyakat mesés olcsó árak mellett. 4456

Karácsony alkalmára megérkeztek a legszébb női selyem- és bőrtáskák, utazó készletek, fésű- és manikűr-garnitúrák, szivar-, cigaretta-, vizit- és pénztárcák, legfinomabb francia és angol illatszerek, díszkatétták, pipere- és díszmű áruk, játékszerek, babák stb., legnagyobb választékban leszállított árban kaphatók Hegedűs Gyula üzletében, Aradon, Andrássy-tér 15. Telefon 506.

Alkalmi vételék folytán mindennemű karácsonyi ajándék játéktárgyakat szűk helyiség miatt mesés olcsó árban árúsít az Amerikai Versenybazar Weitzer János-utca 8. 4454

Sok pénzt takarít meg mindenki, aki női és férfi divatcikkekben nálam szükségleteit beszerzi, mert elvem, mint kezdő kereskedő: „Nagy forgalom, kevés haszon.” Különösen megemlítem, hogy a karácsonyi szezon alkalmával csinosan kiállított ajándéktárgyaimat nagyon jutányosan bocsájtom rendelkezésére igen tisztelt vevőimnek Szíves látogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel Németh István Arad, Andrássy-tér 20. 4241

Órák, briliáns áruk, arany ékszerek, karácsonyi ajándékul, mélyen leszállított árban legolcsóbban Kun József máv. órásnál, Aradon szerezhetőek be. 4488

Karácsonyi meglepetésekre alkalmas, izlőses, legdivatosabb ékszerek és órák, rendkívül olcsó árban kaphatók Gallert J. és Fia ékszerésznél. 4589

Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Salgótarján-Lippód Salgótarján-Forrás-völgy, Budapest, Rudolfsbánya.

VÁROS ES MEGYE.

Virilis pötagok behívása. Adler Andor, Tadeschi Viktor, Nesnera Aladár, Müller Károly és Ottenberg Tivadár bejelentették virilis tagjaikról való lemondásukat, mert megválasztásuk alapján kívánnak helyet foglalni a törvényhatósági bizottságban. A mai törvényhatósági közgyűlés megbizta a tanácsot, hogy a lemondott virilis tagok helyére hívja be a sorrend szerint következő pötagokat.

Az Újtelep csatornázása. Egyhangú határozattal mondotta ki a törvényhatósági bizottság ma tartott ülésén, hogy 157 ezer korona költséggel megépítteti az Újtelep azon részein, hol vízvezetési csövek fekszenek, a Stone-rendszerű öblítő csatornát. Ezzel lehetővé van tette az imdóház, vaggongyár, Westinghouse-gyár egészségügyi viszonyainak javítása, az Orozy-, Leiningen-, Munkácsy utcákban a vízvezeték bekötése. Az építési kölcsönt a városnak az Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár nyújtja.

A központi választmány új tagjai. Aradváros törvényhatóságának központi választmányában helyet foglaló tizenkét tagnak mandátuma, három év után, a mai nappal lejárt. Varjassy Lajos polgármester előterjesztésére a közgyűlés megejtette szavazással a választást. A központi választmányba, újabb három évre, a régi tagok kerültek be. Beválasztották a választmányba Mülek Lajos dr.-t, Kádás Kálmánt, Müller Károlyt, Kristófy Jánost, Waldor Gyulát, Raicher Károlyt, Steinhart Mór dr.-t, Te-

deschi Viktort, Bing Vilmost, Salay Antalt, Viser L-jost és Nesnera Aladárt.

Az erdei legelők bérösszege. Több ízben írtunk már arról, hogy a földművelésügyi miniszter, a város részére 118 hold legelőt, illetve szántóföldet adott használatra a Csálában az-
szal a feltétellel, hogy a város a tizenkét évi használatra évi ötven korona bérösszeget tartozik fizetni. A város azonban sokalta ezt a bért a földművelésügyi miniszternek legutóbb itt járt kiküldöttével tanácskozást folytatott olyan értelemben, hogy a miniszter az első két évben csak a földekért eddig is kapott bérösszeget, azaz évi 26 koronát szedje, mert két éven át nem lehet használni a földeket. A közgyűlés felhatalmazta a polgármestert, hogy ilyen alapon kösse meg a szerződést a kincstárral és intézkedjék, hogy a földeket még ez évben fűmag alá felszántásák.

TÖRVENYKEZÉS

§ Petíciók sorsa a Kurián. Budapestről jelentik: A Kuria I. választási tanácsa ma folytatta Madarassy-Beck Gyula báró mezőközségi mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. A válaszok és viszonzások után a tárgyalást befejezték, de a Kuria nem hozott ítéletet. A zalabarsai petíció tárgyalását a Kuria holnap folytatja, mert a II. választási tanács ma határozatok szövegezésével volt elfoglalva. — A Kuria I. választási tanácsa ma délután hirdette ki határozatát Bóthy László hosszupályi képviselő mandátuma ellen beadott petíció tárgyában. A Kuria a petícióban, valamint az ellenkérvényben foglalt állítások nagyrésze nézve elrendelte a bizonyítást s annak foganatosításával a debreceni ítélőtáblát bizta meg. — A Kuria II. választási tanácsa ma délután hirdette ki határozatát Szepesházy Imre munkapárti képviselő mandátuma ellen beadott petíció dolgában. A Kuria a kérvényt, mivel nem felel meg a törvényes keltekeknek, elutasította s a kérvényezőket hétézer korona költségben marasztalta el.

§ Panasz a budapesti törvényszék elnöke ellen. Budapestről írják: December 21-ére van kitűzve Habár Mihály sajtópörének tárgyalása a Kossuth-Szterényi-féle vádakra vonatkozólag. Habár védője, Gál Jenő dr. ma kérvényt adott be a királyi táblához, melyben elfogultsági kifogás alapján Baloghy György törvényszéki elnök és a kisorsolt esküdezők szerepésének mellőzését kéri és egyúttal kérvényt adott be a Kuriához is, melyben a tárgyalásra más esküdtbírók delegálását kéri.

Habár védője kérelmét a következő okokra alapítja: Baloghy György elutasította a vádlotnak azon kérelmét, hogy a tárgyalást új bizonyítékok beszerzése és feldolgozása végett a februári ülészsakra tűzze ki. Baloghy elnök a Wekerle ügy tárgyalásakor mondott rezüméjében azt a kijelentést tette: Habár kofamódra járt el, és hogy röpirata szennyirat. Baloghy György különben is az első ítélet által kötve van ebben az ügyben is. Elfogultságát bizonyítja továbbá az is, hogy Habárt Berlinből küldött távira a dacára szökevénynek jelentette ki és az első tárgyalásnál szokatlan feltűnő előzékenységgel bánt a sértettekkel. Kifogásolja a védő a kisorsolt esküdeket is, mert azok kortesszolgálatot teljesítettek a koalíciónak s azonkívül nagyrésztük városatyja és Szterényi lekötöztették.

MULATSÁGOK.

(=) Az „Aradi Hűs Egyet” január 7-én, szombaton a Központi szálloda nagytermében kabaréval egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. A kabarét Heltai János rendezi. Kezdeté 9 órakor. Családjegy 10 korona, személyjegy 5 korona.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A gazdasági egyesület a husdrágaságról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület a napokban igazgató-választmányi ülést tartott. A gyűlés, amelyen Vásárhelyi József elnökléte alatt a választmányi tagok igen szép számmal vettek részt, több fontos kérdést vitett tárgyalás alá. Így többek között szönyegre került a husdrágaság kérdése, mire nézve úgy az előadó, valamint a vitában részt vett választmányi tagok is egyértelműleg tiltakozásukat fejezték ki az ellen, mintha a jelenlegi husdrágaságnak a gazdák volnának az okai, mert tapasztalati tények bizonyítják, hogy a mézarszékre kerülő jószág elősúly szerinti ára habár valamivel magasabb, mint az előző években volt, de ezzel szemben a fogyasztásra kerülő hus aránytalanul drágább, aminek oka részint a közvetítő kereskedelem haszonhajhászásában, részint pedig a magas husfogyasztási adó és a husvizsgálatnál járó jelentékeny költségekben keresendő. A gyűlés épen ezért tiltakozását fejezte ki úgy a szerb határ megnyitása, valamint az argentinai husbehozatal rendszeresítése ellen. Ugyancsak állást foglalt az egyesület a petroleum, földgáz és kálisókra vonatkozó új monopoliók ellen is, amelyekben a földbirtok tulajdonjogának megsértését látja. Végül Pargly László választmányi tag indítványa folytán elhatározta az egyesület: tekintettel arra, hogy az alacsony dohánybeváltási árak miatt a dohánytermelés jövedelmezősége évről-évre hanyatlik, s már egyes vidékeken és gazdaságokban elcsendő számú dohánykertészt sem lehet kapni, mert azok sem képesek már ezen termelési ág jövedelméből megélni, ismét országos mozgalmat fog indítani az egyesület a dohányárak méltányos emelése érdekében, ami nem mint államszegély tekintendő, mert e téren az állam és a termelők nem mint családfenntartó és családtagok, hanem mint vevő és eladó, vagyis mint két egyenjogú szerződő fél állanak egymással szemben.

A gyűlésen mint előadók az egyesület részéről Ipolyi-Keller Iván ügyvezető-titkár és Kemény Seibert titkár vettek részt, jelen voltak továbbá: Kokas József alelnök, Abrai Lajos, Csiky János, Halmai Andor, Hamza Ágoston, Heiszler József, Kintzig János, Kurunczi Sándor, Nikolic Géza, Pargly László, Récsény Miklós, Szathmáry Gyula, Török Géza és Urbán Péter választmányi tagok.

— A kikindai vasút városi szubvenciója. A törvényhatóság ma megszavazott százhuszezer korona kölcsönkép való felvételét az Arad-csanádi takarékpénztárnál, hogy abból a város a kikindai vasútnál jegyzett törzsrészevényeit kifizesse. A közgyűlés elutasította a polgármestert, hogy a pénzt csak akkor fizesse ki, ha meggyőződött arról, hogy a vasút eleget tett ama kötelezettségének, hogy végállomása és igazgatóságának székhelye Aradon van.

— Sertések behozatala a hatipiacra. A polgármester, hogy a közönség december hónapban sertésszükségletét fedezze, azt kérte a földművelésügyi minisztertől, engedélyezze az elzárt aradi piacra a sertésbehozatalt. A miniszter nem engedélyezte, mert — ugymond ma érkezett leiratában — Aradon nincs megfelelő vásártér. Az elutasítás tehát nem állategészségügyi okból gördít akadályt a közönség jogos kérelme elé, hanem mert aradi közegeli úgy informáltak, hogy az aradi vásártéren nem lehet ellenőrizni az állatokat. A törvényhatóság fel fogja világosítani a minisztert és elhatározza, hogy felír és újból kéri a sertésbehozatal engedélyezését, mert a törvényhatóság tudni fogja, hogy mikor és mi módon oldja meg a vásártér kérdését.

NEUMANN M.

uri szabó, cs. és kir. udv. és kam. szállító.

Férfi-, fiu- és leányka ruhatelepe

ARAD.

4284

Miért gyönyörű a pesti nő?

Mert az arcbőre rózsás, üde, friss, finom, hamvas és diszkrétén matt. Ilyenné tette a Yes Porcellánpouder. Minden királynő, minden nagy színésznő azt használja, mert: minden pouder közül egyedül csak az Amerikai Yes Porcellánpouder ártalmatlan, ezt a hitves vegyész bizonyítja és mert szépítő hatása biztos, millió esetben kipróbált.

A Porcellánpouder csak „Yes“ felírással valódi. Kapható az egész világon mindenütt. Az Amerikai Porcellánpouder R. T. magyarországi főraktára: Budapest, IV. Kecskeméti-utca 8., VIII. Rákóczi-ut 9. Árak: 5.- 3.- korona.

Aradon kapható: Mánus Neortor, S. Földes Kelemen, Vojtek és Wolaz, Ried Úton, Hajós Árpád és Hegedüs Gyula cégnél.

Budapesti áru- és értéktözege.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 14

Amerika változatlan. Kínát, ivételkedv gyenge, 5 ezer mm. 5-10 fillérrel olcsóbb.

As árak 50 kilonként számítva:

	Délj	2 óraj
	kártyát	sárlyát
Buza 1911. áprilisa	10.95-10.96	11.03-11.04
Buza 1911. májusra	10.90-10.91	10.94-10.95
Buza 1911. októberre	10.73-10.74	10.78-10.79
Rozs 1911. áprilisa	7.79-7.80	7.80-7.81
Rozs 1911. októberre	7.75-7.76	7.76-7.77
Tengeri 1911. májusra	5.62-5.63	5.63-5.64
Zab 1911. áprilisa	8.34-8.35	8.35-8.36

Budapesti értéktözege. (Táv. jelentés.)

Dec. 14

Magyar aranyjárdék 4%	111.40
Magyar koronajárdék 4%	91.95
Magyar koronajárdék 3 1/2%	81.-
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.75
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.-
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	327.-
Tiszszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	180.-
Osztrák járdék papírban	93.50
Osztrák járdék ezüstbe	97.26
Osztrák járdék aranyban	115.75
Osztrák koronajárdék 4%	93.48
1860. évi osztrák államsorsjegy	172.-
Osztrák-magyar bankrészevény	18.80
Magyar hitelbank-részevény	865.-
Osztrák hitelintézeti részevény	668.75
Osztr.-magy.-államvasuti részevény	750.-
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.14
Német birodalmi márká	117.57 1/2

London vista	240.22 1/2
Páris vista	95.05
20 márkás arany	23.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Dec. 14.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	9.76-9.75
76	9.89-9.85
77	10.00-10.10
78	10.10-10.20

Buza (Temesvári kerek. áru):

75 kilogrammos	9.65-9.70
Rozs	6.78-6.75
Árpa	6.60-6.65
Zab	6.10-7.20
Tengeri (ul)	4.45-4.59

Peletős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

1911. január 1.

Az Aradi Könyvnyomdászok Szakegyesülete és az Aradi Gutenberg-dalkör a Fehér Kereszt nagytermében hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1910. évi december hó 15. én:

Bérletzsinat.

Bérletzsinat.

G. Kertész Ella és Góth Sándor felléptével: Karenin Anna.

Dráma 4 felvonásban 1 változással. Tolsztoj regénye után írta: Guirand, fordította: Góth Sándor. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

Karenin Iván	Góth Sándor.	A hercegnő	Follinusné B.
Osionszky	Cseh Ferenc.	Nordstone	Zalay Margit.
Karenin Anna	G. Kertész E.	Nasztja	Benkóné.
Wranszky	Beregi S.	Szomatoffné	H. Fekete A.
Cherbatzky	Várnay Jenő.	Levin	Vass Jenő.
Szerpuehorszky	Delli Lajos.	Makholin	Huszár K.
Kitty	Vendrey V.	Solinicseff	Heltai Jenő.
Dolly	Harmath J.	A tábornok	Ladiszlay J.
Mlagkaja	Novák Irén.	Szomatoff	Kulcsár L.

Közdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1910. dec. 15-én, csütörtök:

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

I. Mentő agyal. Slager humoreszk. — 2. A szegfű. Dráma. — 3. Apache szövetség. Humoros. — 4. Carthago romjai. Pathé remeke. Látványos. — 5. A villámplincér. Artista kép. — 6. Az Adria partján. Látványos. — 7. A fekete kéz. Szenzációs dráma. — 8. Csak csendesen. Bohózat. — 9. Garibaldi. Történelmi dráma.

Az előadások tartama 1 és fél óra.

Előadások d. u. 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ő hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások előtt a cs. és kir. 55. gyűlési színházban játszó — Góth Sándor.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-tér új Lloyd-palotában.

Műsor: Ma, csütörtök 1910. december 15-én

Orosz-Japán háború

az Uránia budapesti tudományos színház legkiválóbb darabja, amely 170 színes vetített képből és tízenöt mozgófényképből áll: A darabot Beregi Sándor az aradi Nemzeti Színház tagja olvassa fel.

A helyárak erre a ritka érdekességű előadásokra mérsékeltel fel vannak emelve. Páholyülés és zártszék 2 korona. I-ő hely 1 korona 50 fillér. II-ik hely 1 korona. III-ik hely 80 fillér. IV-ik hely 40 fillér.

Délután fél hat órától kezdve rendes helyárakkal és új műsorral mozgófénykép előadások.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Holnap. pénteken este fél 9 órakor az Orosz-Japán háború.

NYILTTER.

Linbeck János és fia

első magy. kir. szab. ércokoporsó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, a forrón szeretett és felejtetetlen jó édesanya, anyós, nagyanya és rokon

Özv. Sorrer Jánosné,

szül. Skolnik Lujza urasszonynak,

f. 6. december hó 14-én, reggel 7 órakor, életének 74-ik évében, hosszas szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai december hó 15. én, d. u. fél 3 órakor fogtak Rákóczi-utca 22-ik számú házban a róm. kat. egyház szertartásai szerint be-szenteltetni és a felső-temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szt.-mise a boldogult lelki üdvéért december hó 19. én, d. e. 9 órakor fog a főt. Minorita-atyák szent-egyházában az egék Urának bemutatattatni.

Áldott legyen emléke!

Arad, 1910. december hó 14-én.

Özv. Mayer Edéné szül. Sorrer Eugénia, Mayer Viktorné, szül. Sorrer Lujza, Sorrer Juszti gyermekei Mayer Viktor veje, Donauer János és neje szül. Mayer Adrienne, Mayer Pálma, Mayer Marianna unokái.

Karácsonyi cipőoccasio

az előző idényről visszamaradt

cipőárak

leszállított árakban kaphatók.

Lányi Marcell,

cipőraktárban

Arad, Atzél Péter-utca 1. sz.

Szenzációs ajándékok!

Minden egyes megrendelőnk, aki fényképfelvételét nálunk eszközli, teljesen ingyen egy diszes Bieder-mayer-szerű naptárt kap ajándékba saját arcképével.

Stojkovits és Békés

1645

fotoművészeti szalonja

Arad, Szabadság-tér 16. szám.

(Domány-palota.)

Hölgyeknek

legkellemesebb

karácsonyi meglepetés egy gyönyörű

Kézápoló

készlet remek kivitelben.

Gyöngyház, ezüst, teknőc, teknőc-utánzat, csont, cocus és ébenfából 3 K.-tól 70 koronáig minden árban.

Továbbá mint hasznos és igen kedves ajándék egy csinosan összeállított

Fésű

garnitúra

1 tükör, 1 hajkefe, 1 bontó, 1 nyeles és 1 porfésű tartalommal.

Legfinomabb francia

Illatszer-

ajándékok

„duo választékban.”

Rendkívül izléses japán mintájú illatszer

Diszdobozok

(Kazetták.)

2 üveg divatos parfüm, 1 drb. finom szappan és poudertartalommal. 4 koronától kezdve minden árban.

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455.

Krausz Paulin

könyv- és papirkereskedése.

100,000 kötetes kölcsönkönyvtára.

Ujlag a legkitünőbb magyar és német ajándékokkal gyarapította készletét, különbe megnevezük:

Magyarban: Biró Lajos: Diadalmasszony, Marie és más asszonyok. Benedek E.: Maradjon itt kisasszony. Caine Hall: A vörös Jazon. Blicher: Heine Jaga. Crocker: Váratlanul. Bekics: Ködös problémák. Bródy Sándor: Királyfi és koldusleány, Rembrandt fejek, Király-idillek stb. Czobel Minka: Donna Juanna, Pókháló. Bársony: A kapitány gazember. Gárdonyi: Fekete nap. Gréville: A milliárdos. Harding: Szerencse katonái. D'Or Jean: Szerencse katonái. Herczeg Ferenc: Kaland, Szerelmesek, A királyné futárja, A kivándorló, Kéz kezet mos. Lovik: A kertelő agár. Lengyel Laura: Egy leány. Meriman: A rózsaszínű levél. Murray: A püspök kalandja. Pekár: Rokokó idillek, A kölcsönkért kastély. Grath: A szerelem bolondja. Szomaházy: Kolonics házassága, A ma krónikája, A selyemruha, A fehér asztal, Sylveszter testvér álma, Lámpafény, Mesék a huszadik századból, Szikra Judit. Molnár Ferenc: Muzsika.

Gyermekek és a serdülő ifjuság részére nagy figyelemmel választott olvasmányok.

Németben: Ballerstrem: Der Maskenball, Ihre Mejestät, Palazzo Irán, Boy Ed.: Ein Königlicher Kaufmann. Brachvogel Carry: Der Kampf um dem Mann. Eschstruh: Roggenmuhme, Die ordre des Grafen Guise. France Anatole: Auf dem weisen Felsen. Garsdorf: An vertrautes Gut. Höcker: Don Juan's Frau, Letzter Flirt, Väterchen, Princessin Fee, Was die Leute sagen, Weisse Lee, Dodi. Heimbürg: Die Lustige Frau Regine. Herczog Rudolf: Es gibt ein Glück. Kahlenberg: Ahasvera. Kraszewsky: Von wessen Hand? Kratz Rudolf: Die zwölfte Stunde, Die Faust des Niesen, Sturmfels Liebe Mädchen. Viebig Clara: Die vor den Toren. Wotho Anny: Sündige Mütter. Vely: Lo Micó. Wolzogen: Die Grosherzogin a. D.

Karácsonyra

a legkülönfélébb ajándéktárgyak legjutányosabb árban kaphatók. 4604

Imakönyvek

csont, bőr stb. kötésben.

Faárak Tarso égetés és festésre

Diszleveledpapir

mese- és képeskönyvek, társasjátékok, ezerféle karácsonyfadisek, angyalhaj, jászolok, képes levelezőlap és fényképalbumok. Ujévi és karácsonyi képeslapok, viszontelarusítók kedvezményes árban

Kiváló tisztelettel

Krausz Paulin

Színházépület, telefon 511. sz.

GYALOGYÁRTÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királyi, por- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétel következtében sikerrrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Iszaptelep: Budapest, IV. Ferencz Házfarkaspart 22.
Köthetőség: EPERJES.

Főelarusítók Aradon: Dör Gusztáv, a városháza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 826
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 821

Olcsó karácsonyi és ujévi ajándékok
"bevásárlási forrása!"

Csak azt érdekelheti, aki önmagát szereti,

hogy olcsó arany, ezüst és doublé ékszereket, valamint pontosan járó zseb és fali órákat

Gáspár Jenő

órák és ékszerésznél Arad, Asztalos Sándor-utca 10. sz. alatt, a Ring-féle gyógyszerházzal szemben, lehet beszerezni.

Antik órák javítására különös gond fordítatik. 4603

Eladó Temesmegyében

420, illetve 800 hold, 1600 □-al területnyi föld, gazdasági felszereléssel és malommal, kőbányával vagy anélkül s ezenkívül még nagyobb

birtok eladó,

holdja 250 koronától 1000 koronáig. Vételhez igen kevés készpénz szükséges. Bővebbet

Wolfner Lászlónál

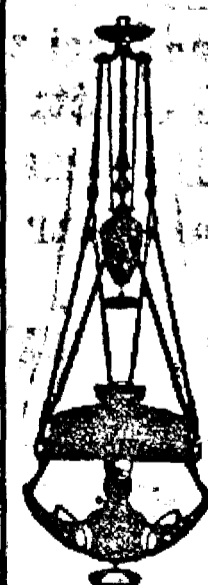
Boros-Beni-tér 1. sz. 4580

Helyszüke miatt az összes raktáron levő

karácsonyi ajándéktárgyaknak alkalmas tárgyak,

bámulatos olcsó áron lesznek árusítva.

Oriási választék izléses üveg, porcellán és mosdókészletekből, modern függő és asztali lámpákból. Figurás dísz tárgyak porcellán, majolika, bronz és elsőrendű china ezüstműből, ugyancsak legjobb minőségű alpaca és china ezüst evőeszközöket tartok.

Legnagyobb választék modern képkeret mintákból.

Fischer Mór.

Városi és megyei telefon 568.

4501

Karácsonyi ajándéktárgyak

legnagyobb választékban,

praktikus cikkek előnyös áron

BLOCH H.

papirkereskedésében és fényké-
pészeti cikkek raktárában .:

Arad, Andrásy-tér 18. szám, sarok üzlet.

Diszlevélpapírok és családi doboz levélpapírok a legdivatosabb alak és kivitelben már 1 koronától kezdve.

Írómappák bőrből ezüst és bronz veretekkel.

Naplók, emlékkönyvek és vendégekönyvek plús és bőr kötésben, zárral, ezüst és ére diszitással.

Képes levelezőlap albumok, képes és mesekönyvek. Eredeti réz és acélmetszetű képek, óriási kollektio keretekre is, Kiárusítás gyári árnál jóval olcsóbban.

Tollszekrények, festőszekrények, olaj, tempera és aquarell festéshez.

Kifestő könyvek, égető apparatusok, rajzeszköz készletek.

Amerikai töltő tollak arany tollakkal.

Pecsétnyomók, színes pecsétviaszok.

Disz naptárak. Női zsebnaptárak. Angol üdvözlő naptárak.

Bronz tentatartók. Kristályüveg tentatartók. Íróasztal készletek. ⁴⁶¹⁸

Fényképező gépek 7 kor.-tól kezdve.

Minden cikket lényegesen olcsóbban bocsájtom áruba mint a múlt
saisonokban.

Áruim ugy minőség, mint izlés tekintetében elismert elsőrendűek.

Vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok, előíráshoz alkalmazkodom és esetleg meg nem felelő árut visszaveszem.

BLOCH H.

papirkereskedése és
könyvnyomdája ARAD,
(Andrássy-tér, Salacz-
utca sarok) tisztelettel
felkéri nagyrabecsült ve-
vőit, kik a karácsonyi
ünnepekre dombornyomá-
sú levélpapírokat, új-
évre pedig névjegyeket
őhajtanak, azokat már
most szíveskedjenek meg-
rendelni, hogy több időt
és gondot fordíthasson
azok művészi előállításá-
ra. 4604

Tanulólanysok nyomdánkban telvétetnek.

505 - 1910. végr. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbíró-
ságnak 1910. évi Sp. 502. számú végzése következtében Vacuum Oil Company r. t. budapesti cég javára 151 kor. 20 fillér s jár. erejéig 1910. évi szeptember hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok: malomberendezés nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagybalmágyi kir. járásbíró-
ság 1910. évi V. 234/2. sz. végzése folytán 151 kor. 20 fillér tőkekövetelés, ennek 1910. évi április hó 25. napjától járó 5%, kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 28 korona 52 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Acsucza községben leendő megtartására 1910. évi december hó 17 ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le- és felül-
igialtatták és azokra kielégítési fogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-
tetik.

Kelt Nagybalmágy, 1910. évi november hó 30-án.

Riedl Ákos,
kir. bír. végrehajtó.

Minden kávéértő háziasszony csakis a
RECORD villamos üzemű pörkölőn meg-
pörkölt kávé t vegyen
iz, aroma, minőség, páratlan.

Minden órá-

ban friss

1/2 kgr

Palermo

keverék

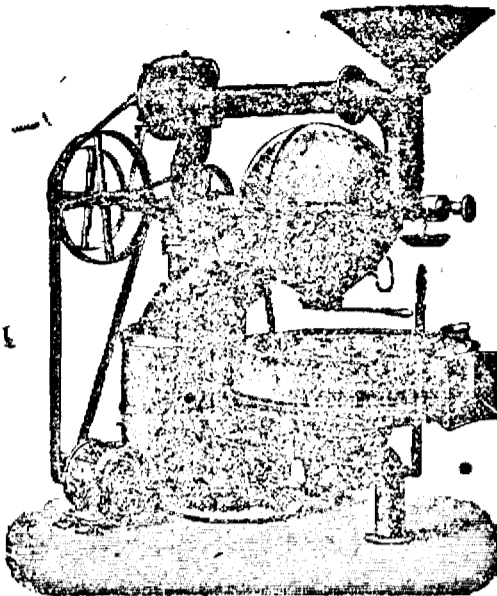
K. 2.20

1/2 kgr.

Szultán

keverék

K. 1.60

Minden óra-

ban friss

1/2 kgr.

Record

keverék

2 korona.

1/2 kgr.

Szultán

keverék

K. 1.60.

1/2 kilogrammai edekr nemertve küldök - A kávé vegyesen is rendelhető.

DÜRR GUSZTAV KÁVÁ, CSOKIÁDE, CACAO BEHOZATAL
ARAD. Telefon 118. szám.

22871 - 1910. P. szám.

Hirdetés.

Az aradi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a magy. kir. államvasutaknak Balán György és társai konopi lakosok elleni kisajátítási ügyében a konopi 142. és 325. sz. tjkvben felvett 415., 416., 417., 418. a hrsz. ingatlanokra nézve a kártalanítási tárgyalásra határnapul 1910. évi december hó 22-ik napjának d. e. 8 óráját Konop községhezához kitűzte s oda az összes érdekelteket azzal idézi meg, hogy meg nem jelenésük az érdemleges tárgyalás megtartását és határozathozatalát gátolni nem fogja s a meg nem jelenés miatt igazolásnak helye nincs.

Arad, 1910. évi december hó 9-én, a kir. törvényszék mint urbéri bíróságtól.

Dr. Jakó,

kir. tszéki bíró.

4633

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szé-
pítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik,
a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra
lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánózzák és hamisítják,
tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert
csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű
felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta
készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést
keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma
ARADON.

361

Hirdetés.

Ertesítem Arad szab. kir. város
közönségét, hogy 1911. január 1.
és 10-ike közötti időben általános
népszámlálás fog tartatni. A nép-
számlálás számláló biztosok által
háztól-házra és lakásról-lakásra
menve történik, s a rendelkezésre
álló rövid idő alatt az csak úgy
lesz megbízhatóan teljesíthető, ha
a lakosság átérzi ennek a munká-
latnak nagy közgazdasági és kul-
turális horderejét s a megbízott
tisztviselőknak nehéz feladatuknak
teljesítésében segítségére lesz.

Különösen felhívom a lakossá-
got arra, hogy addig mig január 1.
és 10-ike közti időben egy-egy
lakásban a népszámláló biztos mun-
káját el nem végezte, az illető la-
kásokban mindig tartózkodjék ott-
hon olyan egyén, ki saját magára
és a lakáshoz tartozókra nézve a
szükséges adatokat a népszámlá-
lókknak megadni tudja.

A legfontosabb adatok, melyre
a számláló biztosnak szüksége van:
a foglalkozás, a munkaadó neve,
születési év és hely, hány hold
földet bir saját tulajdonban és hány
holdat haszonbérben, a vallás, is-
kolázottság és viselt adóterhek.
Igen fontos tehát, hogy ezeket az
adatokat az otthonlévő készen
tartsa s különösen fontos, hogy
akár más községekben, akár Aradon
fizetett adókról 1910. évben előírt
adókönyvecské kéznél legyen.

A népszámlálás kiterjed mind-
azokra, akik december 31-én éjjel
Aradon tartózkodtak. Szükséges
tehát, hogy a népszámláló tudomást
szerezzen arról is, hogy a
számlálás időpontjában esetleg már
távollevő egyén volt december
31-én a lakásban, az ilyen egyén
adatait a családfő szintén köteles
bemondani, így tanácsos azt a tá-
vozótól megszerezni.

Nehogy a lakosság a számláló
biztossal szemben indokolatlan tar-
tózkodást tanúsítson, hangsúlyozni
kivánom, hogy a népszámlálás
útján összeírt adatok semmi más
célokra fel nem használhatók, sem
mással nem közölhetők s különö-
sen adóztatás céljaira alapul nem
vehetők, s aki ez ellen vét, az 1897.
évi XXXV. t.-c. 15. §-a alapján
két hónapig terjedő elzárással és
600 K-ig terjedő pénzbüntetéssel
lesz büntetve.

A népszámláló biztos a nép-
számlálás alatt hivatalos hatósági
közeg, megbántása vagy megaka-
dályoztatása esetén a hatósági
közéget megillető jogvédelemben
részesül. Figyelmeztetem végül a
közönséget, hogy aki a számláló-
lapra hamis adatot jegyez fel, aki
magát vagy hozzátartozóját, alkál-
mazottját a népszámlálás alól ki-
vonja, kihágást követ el és az
1897. évi XXXV. t. c. 18. §-a sze-
rint 100 K. ig terjedő pénzbünté-
téssel büntetve lesz.

Arad, 1910. december 1-én,

Varjassy Lajos.

polgármester.

Hoffmann Ottó

fűszer és csemege különlegességi üzlet.

ARAD, Szabadság-tér, Gr. Hunyady (Nádasdy) palota.

A téli évad beálltával és a közeledő ünnep alkalmából vagyok bátor a m. t. közönség szíves figyelmét fűszer és csemege különlegességeimre felhívni. Elismert tény, hogy áruim a legkivalóbbak, összeköttetésem a legelőkelőbbek, áruim versenyképesek.

Ajánlok: Prágai sonkát, Braunschweigi felvágottakat, westfalli szalonnát, frankfurti, székesi és debreczeni páros kolbászt.

Ementhall, Eidami, Grojli, trappista, Rokfort, Óvári, Strachino, Gorgonsola, Camenbert, Döry, fogarasi stb. csemege sajtok. Tescheni tea vaj.

Phillippe et Canaud sardina, pistráng, konszervek, koronarak. balatoni fogas aszokban, füstölt lazac, Bückling, sprótni, essé, roll, filét, haring, caviár, hal-saláta, pástetomok, libamájkrém, szarvas és champignon gomba francia módra, angol, francia és magyar mustár, Knorr, Luit freres, Liebich tápszerei és huskivonatai, továbbá minden fel nem sorolt csemege.

Bols, fernet Branka, Focking Bendediktiner, Colntreau triple secje stb. előkelő cégek likörjei, Martell, Courvoisier, Marty Cognac. Eredeti töltésű angol és Jamaika rumok. Moët et Chandon, Heidsieck, Mumm, Pomery, Veuve Cliquot, Törley, L. ttké pezsgők, Horniman, Popoff, Pecarek teakülönlegességei.

Zsalmi és francia gourmand uborka, Mixed Pickles, olajbogyó, Capri asztali ecet stb. Angol Jam, párolt kaliforniai gyümölcsök, befőttök, amerikai Gutting Paoking féle kompotok, Malaga, detolya, francia candírozott gyümölcsök, francia mandula, Paradlo, pistácia, Marmaladok, friss és conserv ananas, Olympai lucum és szmirna füge, Rahat lucum dulschasse, Szilva cedry, méz stb.

Gerbaud, Suchard, Lindt, főző csokoládé. Dr. Otter's sütőpora, Gerbaud, Weisz Béla budapesti udv. cukrász, Heller, Schmidt, Fürth, csokoládé bonbonjai és karamellék.

Welsz Béla Mignon-süteményei és tortácskái.

Gerbaud, Cailler, Gala Peter, Suchard, Lindt, Fils tejszokoládéi.

Legfinomabb csokoládé-desszertek staniolba, legszebb élvezhető karácsonyi díszek fára agatni.

Suchard, Berndorn, Van houteus Cacaou és cacao vaj.

Carr et Co., Peek Freanek Co., Pernot angol teasüteményei, Koestlin csokoládés süteményei. — Malaga Madeira, Tokaji borok, Quarneró gyöngye, Asványvizek. Legfinomabb fűszerárúk, ostraui May-féle patent és kristály cukor, liszt- és da-a-cu-or, legzamatósabb kávék, saját őrlésű fűszerek, Rumok, főzelék-félék, Schölschiltzi szárított főzelékek stb.

Vidékre csomagolás ingyen. Telefoni megrendelések azonnal ellátottak.

Kifünő tisztelettel

4615

Hoffmann Ottó.

Városi és megyei telefon 598.

ÉRTÉKEK

— Ha nincs is nagy vagyonom, [de] vannak pompás ékszereim.

— Ugy!?! És kinél vette ön azokat az ékszereket?

Farkas 4635.

Streichernél

Tökölly-tér 1. szám alatt

— Igen, akkor kétszer annyi értéke van.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Szőrmegallérok és boák

1-50-től a legfinomabbig minden színben és formában. ∴

Hoffmann Sándor Arad, Színházépület.

December hó 31-ig rendkívül leszállított árban lehet a legsz. bb

karácsonyi és újévi ajándékcikkek

vásárolni urak, hölgyek és gyermekek részére.

Mindenkinek saját érdeke, hogy ezen divatnagyházhoz felkeresse, ha szép és alkalmas ajándékcikkek meg-
lepő olcsó árban akar vásárolni.

4638

Női és leányfelöltők és téli kabátok mélyen leszállított árban.

Rövid kivonat a raktáron levő árukból és ezenkívül számtalan alkalmas más cikkekből, melyek helyszüke miatt itt mind fel nem sorolhatók.

Női ruhaszövetek,

bluzkelmék, bluz és ruhaselymek, — sima bársonyok, mintázott bársonyok, plüssök stb.

Női fehérneműk,

női ingek, női cászetek — alsók és nadrágok, — vászon és damasztárak stb. —

Csipkekendők,

csipke-echarpok chenilla-echarpok és kendők, selymecharpok, selymekendők, csipkék, szallagok applikációk, aranykelmék stb. —

Női kötények,

leánykötények, díszkötények, — keztük, harisnyák, gálérok, zsebkendők stb. —

Csipkefüggönyök,

ágy- és asztaltakarók, szövetfüggönyök flanel-takarók kartonok mosókartonok, barchet pique és mosóárak stb. —

Uri divatárak,

uri ingek, nyakkendők, — gallérok és gallérvédők, — urikeztük és harisnyák. —

1 pár Bleriot-kesztyű 25 krajcár,
gyermekharisnyák olcsóbb mint
bárhon. Kérem a kirakatokat megnézni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Szőke bajusz!

Kedden vártam miért nem jött? Dolga volt? Ma okvetlenül várja hat órákor Carmen. 4640

Elsőrendű fedrászú

Ki a legkényesebb igényeknek is megfelel, alkalmi fésüléseket vállal. Inczedy Etelka, Gróf Károlyi-utca 10. 4560

Szöszerszám

és nyereg, használt, de jókarban levő, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 4628

Egy bu'ozott

nagy szalon külön bejárattal, erkéllyel, villanyval azonnal kiadó. Szent István-u. 3. a. 4627

Tűzbiztosításban

jártas üzletszerző női tisztségűt fix fizetéssel alkalmazunk. Ajánlatokat „Fix” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 4630

Gyakornokot

50 korona kezdőfizetéssel azonnal fölveszek. Weber bizományi iroda Világos. 4831

Knézich Károly-utca

11. számú ház szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 4420

Karácsonyra!

Legszébb karácsonyi díszek, kiváló ifjúsági iratok, képeskönyvek, díszművek, emlékkönyvek, tarasjátékok és választéka. Olcsó árak, alkalmi vétel. Minden könyv- és zeneműujjdonság raktáron. Dívatos litografált, nyomtatott és dombornyomású névjegyek gyors elkészítése. Kerpel Izso könyv- és papirkereskedése, Aradon. 4071

Kápolna-utca 8/a. számú ház

szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 4538

Rum,

konyak, bor és egyéb üveg vigannták kaphatók Ingusz I. és Fia könyv és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. 671

Fajfűrészelést

pontos és gyors munkával, felöltél kezdve, olcsón elvállal Kohonycz József motoros fajfűrészelési vállalata Bercsényi Miklós-utca 8. Ugyanott aprított tűzifa kapható. 4557

Teljesen megbízható

üzemképességgel bíró motorhajtású fa-fűrészelő gép, igen keveset használt teljesen felszerelve, 1750 koronáért szabad kézből eladó Sarlot F. Szél-utca 1 sz. 4606

Használt kerékpárt

és gramofont megvételre keresek. Weber, bizományi iroda Világos. 4572

Keresek

Neues Wiener Journal-t Subabonementre. Cimeket a kiadóba kérek.

Ma cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 2-40. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

A legalkalmasabb

karácsonyi ajándékok

megérkeztek: 2007

BAUER GYULA

Arad, Minorita-palota.

Valódi tajték és borestyan különlegességek a legnagyobb választékban kaphatók. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Alapított: 1869.

22051—1910. kh.

Hirdetmény.

Arad város rendőrkapitánysága által közhírré tétetik, hogy a földmivélségi m. kir. minisztérium az országos selyemtenyészési felügyelőség útján az 1911. évi tenyésztésre ingyen ad selymértét, illetve selyemhernyót mindazoknak, kik selyemtenyészéssel foglalkozni kívánnak.

Akik selyemtenyészéssel foglalkozni szándékoznak, jelentkezzenek azon egyénnél, aki a községben a selymértete kikeltésével meg van bízva, ki a tenyésztésre vonatkozó utasítást tartalmazó könyvecskét is ad.

Arad, 1910. évi november hó.

Sarlot, főkapitány.

Balázs Péter

képesített kőművesmester építészeti irodája

Arad, B.-Választó-u. 21

Elvállalja a legmodernebb épületek tervezését, építését és esetleges művezetését. Készít tervek és költségvetéseket a legmegbízhatóbb kivitelben

a legolcsóbb árért. 4626

Minden
előtízetők, hirdetőnk, avagy nyomtatvány-
megrendelőnk

Ingyen

kapja meg — ha kéri — gyönyörű nagy
fali naptárunkat.

Tisztelettel

az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatala.

Akar Ön Pénzt

megtakarítani?

Akar Ön jó árut is olcsón venni?

ugy keresse fel

KORÁNYI

cipő-, kalap- és uri divatáruházát,

mert szép és jó árut csak ott vehet a legolcsóbban. — Saját érdekében győződjék meg!

és vigyázzon a cégre!

Korányi Jenő Szabadság-tér 3.
(a volt Winternitz-fele helyiség.)

● **Leszállított árak.** ●

Erős munkás cipő, kézi-munka frt. 2.60 feljebb.
Férfi Box Bergsteiger frt. 3.75 feljebb.
Amerikai cipő box vagy chewro frt. 6.50 feljebb.

Női fűzős cipő frt. 2.70 feljebb.
Box fűzős frt. 3.50 feljebb.
Fiu-, gyermek- és leány-cipők már 80 krajcártól és feljebb

Bali cipőkben óriási választék!

Férfi-, női-, gyermek-, leány- és flu cipők minden kivitelben és minden árban kaphatók! oooo

Legújabb divatu kalapok, nyakkendők és fehéreművekben

Állandóan nagy raktár.

Gálfi Lajos

uri egyenruha és papiszabó

Aradon, Lázár Vilmos-utca

(Földes palota.)

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy évek óta fennálló műhelyemet

uriszabó üzlettel

bővítettem ki és azt fenti cím alatt tovább folytatom. 3806

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a legjobb és legolcsóbb kivitelben.

Raktáron tartok mindenféle bel- és külföldi szövetekeket.

A külföldön is már jól bevezetett havi bértrendszerrel létesítettem, amennyiben elvállalok havi 3 korona bért mellett 1 télikabát, 1 felöltő és 2 egész öltöny vagy 4 öltöny vasalását. Egy jó magaviseletű flu tanulóknak felvételük.

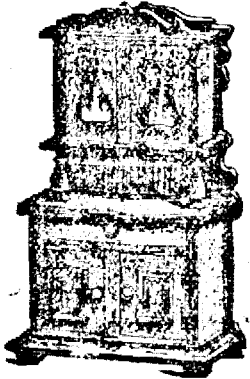
FISCHER nagyáruháza Szabadság-tér 12. sz. alatt. Fgyrésze a szenzációs olcsó árjegyzéknek.

Baba koci 3 kerekű
1.25 1.50 3.50 frt.

Baba koci
150, 2-, 250, 350 frt.

Kredenc fából
50 és 75 kr.

Francia babák
35, 50, 75 és 95 kr.

Baba valódi hajjal
10, 15, 18 frtig.

Nagy francia babák
frt. 50, 11.75, 2.50, 4.50, 10 frtig

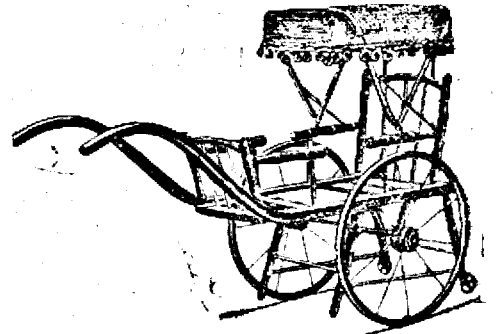
Mosdó
50, 75, 95, kr. 1.50 frt.

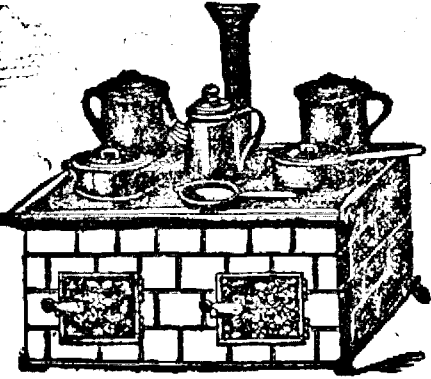
Berendezett baba koffer
50, 75, 1.25, 1.75, 2.50, 3.50, frt.

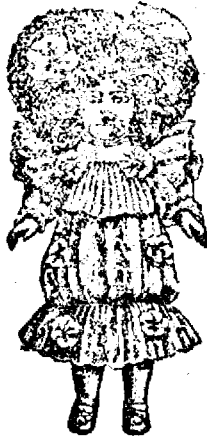
Finom Pleifer-féle öltözött francia babák nagy választékban
50, 65, 75, 95 kr.

Baba sportkocsi, kék fehér, rózsaszin lagirozott 150, 2.50, 3.50. frt.

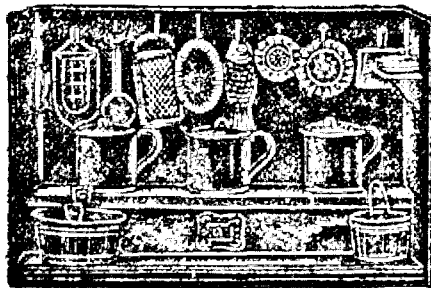
Kályha, bádógból
39, 50, 75, 95 kr. 125 frt.

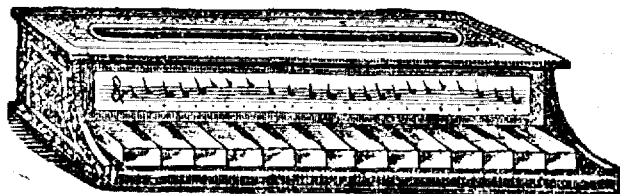
Csinosan öltözött francia babák 29, 39, 42 és 50 kr.

Elszakíthatatlan képeskönyv
39, 45, 65, 75 kr.

Berendezett konyha bádógból
50, 75, 95 kr. 125 frt.

Zongora 39, 50, 75, 95 kr.

Berendezett baba szekrény
175, 275 frt.